

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Att anamma ett interkulturellt förhållningssätt: En studie om arbetet med nyanlända barn i förskolan och förskoleklassen.

En mindre empirisk intervjustudie

Namn:
Mohamad Momo Al-abas,
Jassin Alsafe och Melek
Aykut

Program:
Förskolläraryrket

Uppsats/Examensarbete: 15 hp
Kurs: LÖXA2G
Nivå: Grundnivå/Avancerad nivå
Termin/år: HT/2019
Handledare: Åsa Smith
Examinator: Susan Gravis
Kursansvarig institution: Institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande

Nyckelord: Nyanlända barn, interkulturellt perspektiv, mottagande, förskollärare

Abstract

Syftet med denna studie är att undersöka och skapa en djupare förståelse kring hur förskollärare kan arbeta med nyanlända barn och deras familjer i förskola/förskoleklass. Studien syftar även till att undersöka vilka förutsättningar förskoleverksamheten har för att stödja arbetet med nyanlända och vilka möjligheter/hinder som finns. Eftersom ett interkulturellt perspektiv är en stor del av vårt arbete är syftet även att undersöka vilket förhållningssätt intervjupersonerna har till det och ifall det är en hjälpsam ansats att använda sig av till deras arbete. Det empiriska materialet har samlats av fyra olika intervjupersoner och två av dessa är mer insatta i ämnet.

Resultat visar att arbetet med nyanlända barn inte har särskilda riktlinjer. Studien belyser pedagogers förhållningssätt i arbetet och vilka anpassningar som görs av verksamheten under olika omständigheter. Pedagoger lär sig arbeta genom erfarenhet och använder sig av lärariska aktiviteter som gynnar både barn med språk och dem utan. Studien lyfter därmed Lpfö98 grunder för arbetet med barn med olika behov. Arbetet bör tillämpas efter alla barns behov även om det inte finns särskilda riktlinjer kring arbetet med nyanlända barn.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1 Inledning	4
2 Syfte och frågeställning.....	5
3 Förskolans värdegrund och uppdrag	6
4 Tidigare forskning.....	6
4.1 Integration.....	7
4.2 Interkulturell perspektiv.....	7
5 Mottagandet av nyanlända barn.....	8
5.1 Inkludering i förskolan	9
6 Arbetet med nyanlända barn	10
6.1 Kartläggning	11
6.2 Kommunikation	12
7 Teoretisk ansats	13
7.1 Interkulturellt pedagogiskt perspektiv	13
8 Kultur och hemkultur	15
9 Flerspråkighet.....	15
10 Centrala begrepp.....	16
10.1 Scaffolding.....	16
10.2 Nyanlända barn	16
10.3 Hybriditet.....	16
11 Metod och genomförande	17
11.1 Datainsamlingsmetod	17
11.2 Urval och Genomförande	17
11.3 Urval av litteratur.....	18
12 Analysmetod	18
13 Generaliserbarhet, Reliabilitet och Validitet.....	19
14 Etiska övervägande	20
14.1 Informationskravet.....	20

14.2	Samtyckeskravet	20
14.3	Konfidentialitetkravet	20
14.4	Urval av litteratur	21
14.5	Kort introduktion om deltagarna	21
15	Resultatredovisning.....	22
15.1	Analys av definitionen Nyanlända barn	22
15.2	Barns egenvärde (inskolning)	23
15.3	Arbetet med nyanlända	26
15.4	Analys av språk.....	28
15.5	Sammanfattning av arbetet med nyanlända barn.....	29
15.6	Möjligheter och hinder	29
15.7	Språk som hinder och problem	30
16	Avslutande diskussion.....	31
16.1	Definitionen av begreppet nyanlända barn	31
16.2	Kommunikation med nyanlända barn.....	31
16.3	Arbetet med nyanlända barn	32
16.4	Mottagande av nyanlända barn	33
16.5	Förutsättningar, möjligheter och hinder	34
16.6	Interkulturellt perspektiv, en relevant ansats	34
16.7	Vidare forskning	36
17	Referenslista.....	37

1 Inledning

Studien undersöker olika pedagogers syn på sitt uppdrag i relation till nyanlända barn och deras familjer. Detta bidrar till en möjlighet att utöka syn kring arbetet och besvara frågor kring hur förskollärare kan arbeta med nyanlända barn i förskola/förskoleklass. Förskolan ska sträva utifrån ett arbets- samt förhållningssätt som följer Skolverkets styrdokument. Förskolans läroplan föreslår att ha hänsyn till alla barns olika förutsättningar och behov samt anpassas till alla barn (Skolverket, s. 6). Världen ser annorlunda ut för varje familj, barn eller enskild individ och tanken att någon tvingas fly från sitt hem till ett annat land med annorlunda kultur, miljö och språk är skrämmande. Nyanlända och deras familjer ställs sedan inför nya utmaningar och ska även integreras i samhället där barnen möjligtvis aldrig upplevt innan, den svenska förskolans barnsyn skiljer sig från andra länder. Förskolan har därmed en viktig roll för att bidra till upplevelsen av dessa barns första tid i Sverige. Wångersjö (2017) lyfter fram förskollärarens roll i arbetet med nyanlända barn och vikten av att skapa trygghet. Författaren hävdar att förskolan hjälper till med att skapa en struktur i barnens vardag. Samtidigt som det ger tillgång till personal som ses som ett stöd till familjer som inte hunnit skapa ett nytt socialt nätverk i det nya landet.

Vad definieras som ett nyanlänt barn? I föreliggande studie definieras ett nyanlänt barn utifrån Skollagen (Skolverket, 2010:800) där barn är nyanlända när de, eller den familj de ingår i, har varit bosatt utomlands och numera bott eller vistats upp till fyra års skolgång i Sverige. Dessa barn vistas i Sverige på olika villkor och under olika förhållanden. Det kan vara till exempel vara barn till asylsökande, anhöriginvandrare, arbetskraftsinvandrare, men även barn vars familjer är papperslösa (Skollagen, 2010:800).

Utifrån egna erfarenheter och upplevelser av att jobba i verksamheten har vi mött förskollärare som har uttryckt svårigheterna kring att hantera olika vardagssituationer i möten med nyanlända barn och deras föräldrar. En stor anledning till svårigheterna beror på kommunikation brist. Dagens samhälle blir mer och mer mångkulturell och förskolan ställs inför nya krav med varje nyanlänt barn. Att inkludera nyanlända barn i förskola och möjliggöra en tryggt och lärorikt miljö kan vara en utmaning. Förskolläraren har en betydelsefull yrkesroll för alla barn. Med utbildning är tanken att vi ska följa alla barns utveckling i åren de befinner sig i förskolan. Vi lever i ett mångkulturellt samhälle där det är viktigt med allas lika värde. Vi som framtida förskollärare har därför en viktig roll för just nyanlända barn. Vi har en skyldighet att de nyanlända barn ska mottas på bästa möjliga sätt och ges förutsättningar och bemötas likvärdigt och få samma möjligheter som andra barn.

UNICEF(2018) fastslår för att ett mottagande av nyanlända ska bli så framgångsrikt som möjligt gäller det att pedagogerna har en kunskap om hur man kan stötta barnen och deras familjer som har varit på flykt. Särskilda krav ställs på pedagogernas kompetens och deras förhållningssätt när det kommer till ett arbete med nyanlända familjer samt gäller det för pedagogerna att bemöta familjen på deras nuvarande livssituation och se till att de känner sig bemötta på ett likvärdigt sätt. UNICEF (2018) menar att ett gott bemötande och en god beredskap utgör en bra grund för en god undervisning i skolverksamheten. Samtidigt är det viktigt att pedagogerna förhåller sig till att kunna mobilisera ett bra mottagande av nyanlända men även bemöta de nyanlända barnens behov på bästa möjliga sätt (UNICEF, 2018).

Enligt Skolverket (2018) beskrivs det att läroplanens uppdrag att erbjuda alla barn en likvärdig undervisning i syfte att främja lärande och utveckling och en livslång lust att lära. Alla barn är olika och därmed behöver olika anpassningar och förutsättningar (Skolverket

2018). När det gäller utbildning av nyanlända barn är det följande som gäller. Alla barn mellan 3-18 år har rätt till utbildning och att oavsett vara folkbokförda i kommun eller inte. Enligt Skollagen (2010:800) asylsökande barn är det vistelse som avgör. Däremot har asylsökande barn rätt till förskola och förskoleklass i 15 timmar per vecka. Asylsökande barn och barn som har skyddad identitet har enligt skollagen (2010:800, 7 kap, 2§) ingen skolplikt. Det är viktigt att förskolan ska vara en plats där barnen tycker det är roligt att vistas på samt är en trygg och lärorik plats för att utvecklas som individer. En samverkan mellan hemmet och verksamheten ska ge alla barnen förutsättningar för ett lärande och utveckling där barnens behov tillgodoses (Skolverket, 2018, s, 6). Det finns dock inga riktlinjer varken i Läroplanen eller i Skollagen som stärker hur förskolan och skolan ska ta emot nyanlända barn, förutom det som redan påpekats av läroplanen kring ett likvärdigt bemötande och mottagande när det kommer till vårdnadshavare och deras barn i skolverksamheten. Det är därför denna studien kan utgöra ett värdefullt sätt där riktlinjerna kan bidra till att synliggöra hur man kan arbeta med nyanlända barn samt deras familjer att man kan bemöta de krav som ställs i läroplanen för förskolan och förskoleklass (Skolverket, 2018) och i skollagen (SFS 2010:800). Genom att lyfta fram resultatet av individer som är insatta i ämnet och har forskat kring hur det ser ut i praktiken får vi information om hur man kan arbeta med nyanlända barn. Detta bidrar till en förståelse och en utökad kunskap för att därmed utforma en verksamhet som inkluderar och arbetar med nyanlända på bästa möjliga sätt. I vår studie kommer diskutera hur verksamheten kan se ut och vilka möjligheter och hinder som man kan stöta på i arbetet med nyanlända barn och deras familjer.

2 Syfte och frågeställning

Studiens syfte är att ge en fördjupad kunskap om hur förskolläraren bör arbeta med nyanlända barn i förskolan. Hur kan förskoleverksamheten stödja arbetet och dess resurser på bästa möjliga sätt. Detta innebär även att arbetets innebörd kommer synliggöras och en särskild fokus på vad pedagoger kan göra för att främja arbetet med nyanlända barn. Det interkulturella perspektivets relevans till arbetet och ifall det är en hjälpsam ansats att använda sig av?

- Vad är rekommenderad och god praxis i arbetet med nyanlända barn i förskolan? Det vill säga, hur bör förskollärare arbeta med nyanlända barn i förskolan?
- Vilka förutsättningar har förskoleverksamheten för att stödja arbetet med nyanlända barn? Vilka möjligheter och hinder finns för arbetet?
- Genomsyrar interkulturellt perspektiv intervjupersonernas förhållningssätt och är det en hjälpsam ansats att använda sig av i deras arbete?

3 Förskolans värdegrund och uppdrag

Förskolan har i uppdrag att förmedla om kunskap och värden. Skolverket (2013) skriver om värdegrund som lyfter fram normer, normmedvetenhet och normkritik. I uppdraget beskrivs vikten av att förmedla kunskap och att världen ska ses som ett sammanhållet uppdrag. Förskolan har i värdegrund ett övergripande uppdrag som genomsyrar verksamheten. I Läroplanen för förskolan står det tydligt att i uppdraget ingår det att förbereda barnen inför deras framtida liv samt att förmedla för barnen angående deras rättigheter i samhället. Stödmaterial (Skolverket, 2013) hävdar att studier, riktlinjer framstår förhållningssätt, samtal och relationer är centrala i uppdraget. Det finns fem olika kapitel i Skolverkets (2013) som tar upp stödmaterial och beskriver värdegrundsuppdraget. De fem värdegrund uppdragen är *demokrati och mänskliga rättigheter som uppdrag, allas lika värde, demokratisk kompetens, samtal om och för värdegrunden och systematiskt kvalitetsarbete*.

Första kapitlet handlar om värdegrund för demokrati och mänskliga rättigheter som uppdrag. Arbetet beskrivs med värdegrund om att utveckla ett förhållningssätt. Skolverket hävdar att förhållningssättet ska bygga på grundläggande demokratiska värderingar samt genomsyra den pedagogiska vardagen i undervisning samt formella och informella möten/aktiviteter (Skolverket, 2013, s. 10). Förskolans demokratiska uppdrag handlar om ta till vara barnets rättigheter och utveckla deras demokratiska kompetens. Andra kapitlet handlar om allas lika värde där skollagen fastslår att utbildningen ska utformas i enlighet med grundläggande demokratiska värderingar om mänskliga rättigheter och berör människolivets okränkbarhet, individens frihet, integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Kapitlet lyfter fram vikten av att alla som arbetar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och motverka alla former av kränkande behandling. Tredje kapitlet berör demokratisk kompetens där Skolverket (2013) beskriver arbetet från en värdegrund som betyder mötet med andra människor, barn, elever, kollegor, föräldrar och bygger på grundläggande demokratiska värderingar. Fjärde kapitlet handlar om samtal om och för värdegrunden. Alla barn har rätt till att uttrycka sina åsikter och bli hörda, vilket är en rättighet och ett krav för lärande och utveckling. Det räcker inte att barnet endast är aktivt, barnet ska även uppmuntras och tränas. Förskollärarna är ansvariga för i sin undervisning eller i mötet med andra att möjliggöra och uppmuntra delaktighet. Rektorer och förskolechefer har som ansvar för att alla pedagoger har den kompetensen de behöver för att genomföra detta arbete (Skolverket, 2013). Det förhållningssätt som är en värdegrund som genomför hela verksamheten synliggörs i olika samtal. Femte kapitlet handlar om systematiskt kvalitetsarbete. Förskollärare har ett ansvar att ta reda på hur värdegrundsarbetet fungerar. Detta genomförs i ett så kallat systematiskt kvalitetsarbete. Detta görs i arbetsgrupper där arbete och diskussion tillsammans sammankopplas för att uppfylla målen.

4 Tidigare forskning

I detta kapitel redogörs tidigare forskning som är vald utifrån studiens syfte och frågeställningarna. Nyanlända har mer och mer blivit ett aktuellt ämne i Sverige efter flyktingströmmen som skedde år 2015. Studien kommer att använda sig av relevant tidigare forskning inom ämnet. Studien tar även utgångspunkt i dessa tidigare forskningar och relevant kurslitteratur för att dra en slutsats.

Detta kapitel berörs först under rubriken *Integration i Förskolan*, som lyfter hur integration i förskolan enligt författaren innebär efter allas lika värde och även samhälles fokus att anpassa resurser efter varje individs behov samt *Normkritisk och interkulturell perspektiv*. Här läggs fokuset på att det samhälle vi bor i ska vara öppen för att lära känna andra kulturer samt att förskolor ska vara en mötesplats för olika kulturer. Det andra kapitlet handlar om *mottagandet av nyanlända barn och familjer* som fokuserar till stor del på hur man lämpligast tar emot nyanlända barn och deras familjer. Under den tredje rubriken presenteras en studie om *nyanlända barns inkludering i förskolan* som handlar om hur pedagoger på bästa möjliga sätt kan inkludera barn som saknar språket. Under den fjärde rubriken presenteras ytterligare en studie om *arbetet med nyanlända barn*. Denna studie lyfter fram hur man arbetar med nyanlända barn med traumatiska upplevelser och hur pedagogerna bemöter de. Under den sjätte rubriken har vi en studie om *kommunikation* ser ut för nyanlända barn deras familjer. Kapitlet kommer att avslutas med kartläggning.

4.1 Integration

Integration är ett begrepp som har olika definitioner och ses på olika sätt i dagens samhälle. Integration enligt Bozarslan (2001) innebär att alla har ett likt värde och lika valmöjligheter oavsett kön, hudfärg, ursprung, religion m.m.. Bozarslan beskriver även ett samhälle som väljer att anpassa sina resurser till individens olika behov, vilket möjliggör människor att leva på sina villkor. Integration enligt Bozarslan (2001) handlar om relationer och hen menar att i en relation är man minst två som ger och tar. "Integration angår oss alla, det handlar om möten mellan människor som är lika men ändå olika" (Bozarslan, 2001, s.20-21). Bozarslan (2001) lyfter även fram vikten av att möta varje individ "förutsättningslöst". Författaren menar att man ska försöka lära känna själva individen och förstå vad som ligger bakom olika handlingar innan man sätter en stämpel på dem. Något som bör appliceras i förskolans verksamhet. Arbete i förskolan utifrån Bozarslans definition av begreppet integration utgör en miljö där barnen får möjlighet att lära sig göra sitt avkall på egna föreställningar om andra kulturer.

Szente, Hoot och Taylor (2006) skriver om tre viktiga strategier för att underlätta integration för nyanlända barn. Författarna menar att nyanlända barn kan ha svårigheter kring att uttrycka sig verbalt med tanke på att de inte pratar samma språk som resterande barn. Pedagoger har därmed ett uppdrag att hjälpa barnen att hitta andra metoder till att kunna uttrycka sig och sina känslor. Detta kan man göra genom låta barnen måla, dansa eller bjuda in de till lekar med andra barn. Att stödja barns utvecklings är viktig och kan göras genom att få med nyanlända barn i vardagliga situationer med andra barnen som de kan lära sig av. Den tredje punkten påpekar hur pedagoger måste bygga relationer och samarbeta med barnens föräldrar och försöka överkomma de språkliga svårigheterna som kan uppstå.

4.2 Interkulturellt perspektiv

I ett mångkulturellt arbete handlar det om att vara öppen till att lära känna varandras kulturer (Engdahl & Ärleman- Hagsér, 2015). Enligt författarna är de flesta förskolor i Sverige numera mångkulturella och en plats där barn och familjer med olika språk, etniciteter och bakgrunder möts. Förskollärare ska sträva efter en verksamhet som möjliggör en mötesplats för olika kulturer, barn, språk och familjer och därmed upprätthålla en god förutsättning där läroplanens värdegrund beaktas. Kirova (2018) skriver om förskollärares kompetenser och påpekar hur mångfald och inkludering är ett centralt ämne i förskola. Det finns en betydelse för samhället i hur förskollärare och lärarkandidater tar sig an av erfarenheter av

interkulturella perspektiv för att göra alla inkluderade i förskolan. Välutbildad personal och förskoleverksamhet med hög kvalitet krävs för att möta barn på bästa sätt oavsett kultur, religion eller språk.

Wångersjö (2017) uttrycker i sin studie att även om Sverige idag är ett mångkulturellt land där människor har olika ursprung och bakgrund innebär det inte automatiskt att vi genom träning blir bättre på att möta människor med andra erfarenheter och bakgrund. Samhället är dels segregerat och det är inte alla som har fått möjligheten att möta den mångfald som finns (Wångersjö, 2017, s.36-37). Enligt Wångersjö (2017) är ett interkulturellt förhållningssätt den viktigaste delen i barnets bästa modell. Det beskrivs som grunden till en bra relation med barnets familj och till alla arbetssätt som ingår i modellen. Med ett interkulturellt förhållningssätt kommer även inställningen att de nyanlända barnen och deras hemkulturer har en lika självklar plats i förskolan som den svenska kulturen i den dagliga verksamheten på avdelningen. Rätt förhållningssätt är viktigt enligt Wångersjö (2017) och menar därmed att det påverkar relationerna med de nyanlända barnens familjer och därmed den inställningen till förskolans som barnens föräldrar förmedlar till sina barn (Wångersjö, 2017, s.38-39).

Ett normkritiskt perspektiv kan därmed vara ett stöd och ett verktyg för pedagoger i arbetet med att hålla ihop arbetet med världen och kunskaper. Ett normkritiskt arbete berör hela pedagogiska arbetslaget och kan användas som en grund för det dagliga arbetet men även vid bedömning kring att uppfylla målen i läroplanen. Normer riskerar att bidra till förtryck och ett upprepanande av maktstrukturer som leder till exkludering, diskriminering och kränkande behandling, som exempelvis våld (Skolverket 2009:88, Ungdomsstyrelsen 2013;13). Wångersjö (2017) belyser svenskheten som norm och hur det finns en föreställning som ställer till det i bemötande av nyanlända, men även i planering av förskolans verksamhet och det är våra egna förutfattade meningar om vad som är viktigt här i livet. Wångersjö (2017) menar att när vi möter på människor med andra tankar om vad som är viktigt i livet, det kan vara ett sätt att visa att man vill dela med sig av sin kunskap om man gör det på rätt sätt. Det kan också vara ett sätt att skapa distans och utpekning om man gör det på fel sätt. Det är därför viktigt att förskolan i dessa möten vara tydlig med vilken värdegrund som gäller i förskolan och att hjälpa barnen hantera att hemmet och förskolan kanske förmedlar olika budskap (Wångersjö, 2017, s.38-42).

5 Mottagandet av nyanlända barn

Sverige och Europa har ställts inför stora utmaningar över flyktingströmmen från olika regioner som har drabbats av krig. Under hösten 2015 beskriver Forte (2016) att 35 000 barn sökte asyl i familj i Sverige. Forte betonar att mottagningsstrukturen som finns i Sverige fick en del konsekvenser och utmaningar. Det finns ett större behov av kunskap och förståelse av mottagandet av nyanlända (Migrationsverket, 2016). Enligt Danielsson (2016) kom 14 000 barn i förskoleåldern. Barn som bär med sig olika bakgrunder vilket resulterar i att Sveriges mottagnings struktur är betydelsefullt för ett bra bemötande av dessa barn. I och med den stora flyktingströmmen har pedagogerna i förskolor fått stora utmaningar av för att klara målen i läroplanen och samtidigt anpassa verksamheten utifrån varje individs behov (Danielsson, 2016). Bunar (2010) redovisar ett sätt i sin studie att i vissa kommuner har förskoleavdelningar anpassats efter nyanlända barn. För att barnen ska få chansen att vänja sig innan de går in på ordinarie avdelningar. Där är det oftast färre barngrupper med mer pedagoger som kan möta de nyanlända barn med deras familjer och möta deras behov. Forte (2016) beskriver vidare att asylprocessen är en svår period som i sin tur skapar stress och oro. Detta leder till konsekvens för exempelvis hälsa, skola och känslan av tillhörighet. Skola har

stor betydelse för nyanlända barn. Dels för struktur i vardagen men även en plats för sociala kontakter och att skapa sig en framtid.

Enligt tidigare forskning (Lunneblad, 2013) kommer nyanlända barn och deras familjer till Sverige av olika anledningar. Den svenska förskoleverksamheten erbjuder struktur i vardagen för nyanlända barn och deras familjer skriver Lunneblad (2013). Den första tiden för nyanlända barn kan ofta vara ekonomiskt svårt och socialt utsatt beskriver författaren. Enligt författaren hamnar de nyanlända familjer i de utsatta områden där genomsnittsinkomsten är låga och många av de familjerna har försörjningsstöd. Lunneblad (2013) beskriver även hur språket blir ett hinder i kommunikationen med nyanländas föräldrar. Det kan ske missförstånd om olika saker samt svårigheter med förskolans tider och rutiner skriver författaren. Lunneblad (2018) beskriver de nyanlända barnens föräldrar som skall vara som ett verktyg för att lära och anpassa sig efter den svenska kulturen som exempelvis förskola, skola och de normer och rutiner som finns i det svenska samhället. Vidare beskriver författaren att i studien har personalen förklarat hur de har försökt och hitta en balans mellan den verksamhetens krav samtidigt har de försökt anpassa sig efter de nyanlända familjens kulturer och levnadsvillkor. Vikten av att anpassa sig efter förskolans struktur och rutiner är viktigt och kan leda till barnen och familjerna lär sig hur allt fungerar i Sverige och därmed bli en av i samhället.

Lunneblad (2013) betonar att förskolan är oftast den första arenan för de nyanlända barn och deras föräldrar, är förskoleverksamheten den första mötesplatsen för den nyanlända familjen. Det är viktigt att förskolan och förskolepedagogerna har en förståelse och kunskap att möta de barnen på deras villkor och att bemöta de på bästa möjliga sätt. Förskolan är en av de viktiga investeringarna för nyanlända betonar författaren. Enligt Bozaslan (2011) berättar att hur viktigt de svenska förskolorna är och att den svenska förskolan har en stor betydelse och påverkan i nyanländas liv. De anser att det är det de första gör som nyanländ är att möta sin första institution i det svenska samhället. Som förälder har de tillsammans lärt sig språket och kulturen därmed blev integrerade. Enligt UNICEF (2018) för att skapa en bra mottagandet av barn och familjer är det kunskap som är nödvändigt för att pedagogerna ska kunna stötta de. I en mångkulturellt samhälle finns en stor betydelse av välutbildade förskollärare för att inkludera barn i förskolan. För ett bra mottagandet i förskolan behövs välutbildad personal och kvalitet i förskoleverksamheten för att hantera mångfald. Därmed ha förståelse och olika redskap, metod och mål för att hantera de barns behov. Enligt Skolverket (2019) ska förskollärare ansvara att erbjuda en god miljö för utveckling, lek och lärande. Enligt Bunar (2015) det behövs en flexibilitet i den lokala organisationen. Det som menas är dock enligt författaren att en mer struktur och regelverk som ser till att flexibiliteten är inte en bristande utveckling, social isolering av nyanländas utvecklingsbehov.

5.1 Inkludering i förskolan

Enligt Persson och Persson (2012) är inkludering i första hand är inte bara en fråga om fysisk placering, utan det handlar mycket mer om vårt syfte om ett bättre samhälle. Det finns olika definitioner för inkludering. Enligt författarnas definition är om huruvida barnen är inkluderad i den dagliga verksamheten eller inte. Bunar (2015) förklarar att begreppet inkludering har lånats från specialpedagogik för att anmärka nyanlända barn. Definitionen av inkludering kan betyda allt och ingenting (Folke, 2015, s. 41). I den pedagogiska verksamheten bedrivs olika sociala samspel som utförs mellan pedagog och barn. Det handlar om att undervisningen ska anpassas efter olika varierande behov. Varje individ ska delta i samma samhörighet. Språk, utseende, handlingar och intressen kan vara olika. Nilholm (2013) betonar vikten av att vara olika och att barn och pedagoger har inflytande i det dagliga arbetet. Om barn själva känner sina olikheter som en resurs kan detta leda till att barnet kan känna en tillhörighet och

känna sig inkluderad. Författaren Nillholm (2013) beskriver inkluderingsprocessen lika som att barns egna delaktighet till sitt egna lärande. Bunar (2015) belyser inkludering genom att inkludera i ett socialt sammanhang främjas barns språkinläring. Detta i sin tur enligt författaren leder till barn genom att lära sig språket skapar bättre förutsättningar för inkludering. Författaren vidare förklarar inkludering som att utveckla sin identitet i olika kontexter ger förutsättningar till inkludering.

Inkludering och mångfald är ett aktuellt ämne i förskolan. I nyanlända barns liv är det oftast förskola personal som de möter som institution. Förskollärare har en viktigt uppdrag att inkludera alla barn. Alla barn på sitt sätt är nyanlända förklarar Pramling & Samuelsson (2016). Alla barn har olika bakgrunder, erfarenheter, språkkunskaper vare sig född i Sverige eller vara nyanländ. För inkludering behövs det olika saker för att kunna integrera. Dels språket och att uttrycka sig är svårt för nyanlända. Förskollärare enligt Skolverket (2019) ska ge möjlighet att utveckla sin förmåga att kommunicera. En annan viktigt aspekt kan vara att bygga bra relationer med barnen. Enligt Broberg och Hagström (2012) att bygga relationer med barnen är väldigt viktigt i barnets både utveckling och lärande. Barnet behöver en ömsesidigt trygg relation till pedagogerna för att känna sig trygga, om barnet är i någon anledning orolig. Detta i sin tur kan leda till att barns nyfikenhet kan fångas och pedagogerna kan ge en bra grund till trygghet och lärande. Denna ömsesidiga relation kan få barnen att utveckla sin sociala utveckling. En annan viktigt aspekt kan vara viktigt i barnens inkludering är att samarbeta med hemmet. Enligt (Skolverket, 2019) ska förskolan samverka med hemmet för att skapa bästa möjliga förutsättningar för att stödja barnet i sin utveckling i ett långsiktigt perspektiv.

6 Arbetet med nyanlända barn

Enligt Gustavsson (UNICEF 2016) det viktigaste med mötet med nyanlända barn är att bemöta de barnen positivt med ett leende och att man verkligen visar man är en öppen medmänniska. Som förskollärare kan man vara förstående och visa att man är intresserad om barnet och skapar en förståelse för sin situation. Författaren beskriver även att när förskollärarna arbetar med nyanlända barn och deras familjer är det bra att lära sig deras vanligaste språk hälsningarna för att ge de det lilla. Det är viktigt att ta hjälp av professionell utbildad tolk i mötet med nyanlända barn och vårdnadshavarna vid akuta samtal och kris poängterar författaren. Gustavsson (UNICEF, 2016) även påpekar på vikten av vara nyfiken och ödmjuk i arbetet med nyanlända barn och deras familjer. Till en början är det klokt att se det positiva med barns lek, vad barn tycker om och leka med. Enligt Gustavsson (UNICEF, 2016) behöver förskola aktörerna behöver kunskap om bemötande och vad ett arbete med nyanlända barn innebära för risker, riskfaktorer, rättigheter och beprövad erfarenhet. Det är viktigt att vara uppmärksam på om barnet visar olika tecken på stress, oro, om barnet verkar vara sjuk. Det finns riskfaktorer som verkar vara vanligast för det barn man möter. Arbetet med nyanlända barn innebär även att hjälpa de med det de behöver och samt vara uppmärksam på de oroliga barn, allvarligt stressade barn för att hjälpa de så snabbt som möjligt. Gustavsson beskriver att samarbeta och egen återhämtning är viktigt för att genomföra professionellt arbete med nyanlända barn. Arbetet med nyanlända barn behöver inte vara svårt och stressigt. Det som behövs göras är att ge de barnen det stöd och hjälp de behöver. Förskolläraren kan ge goda förutsättningar för att skapa goda relationer och känna sig trygga i gruppen (Skolverket, 2016). Det kan ta sin tid tills barnet känner sig trygga och då kan man som förskollärare låta barnet berätta och komma till tals om de vill det. Det är viktigt att de också kan bli inkluderande i gruppen genom att få berätta saker och att det kommer ut

naturligt utan någon brådska. Gustavsson beskriver lekens betydelse i mötet med nyanlända barn och säger ”med fantasins hjälp kan barnen skapa en alternativ värld som ger hopp och framtidstro” (s. 21). En annan viktig sak kan vara bra att förskollärarna planerar och lånar böcker från biblioteket med barnens modersmål. Enligt Skolverket (2016) ska arbetslaget erbjuda möjligheten de barnen med ett annat modersmål än svenska ska få utveckla sin förmåga och kulturella identitet.

The becoming of a Swedish preschool child? Migrant children and everyday nationalism (Åkerblom och Harju, 2018). Artikeln undersöker hur migrerande barn i Sverige främjas till att bli svensk i en förskolemiljö med mål att integrera de och deras familjer till det svenska samhället. Här lyfts det fram hur tidigare forskning kring förskola och migration lyfter fram svårigheterna och utmaningar i arbetet med utbildningen av nyanlända barn och orsaken sägs vara kopplad till olikheter i kultur, etnicitet och språk för nyanlända. Lunneblad (2006) påpekar hur mångfald (diversity) blir osynlig, eller talas om på ett sätt som är i kontrast till normalt i vardagliga aktiviteter. Johansson (2012) hittade i sin undersökning kring dominant kultur av lärande i förskolans att majoritetsspråket och kulturen är dominant. Olikheter i olika former av traditioner, etnisk bakgrund och språk som skiljer sig från majoritetsspråket ansågs vara exotiska tillfälliga element (temporary elements), medan svenskar ansåg att svenska traditioner ansågs normala. I en annan studie av Johansson och Pramling Samuelsson (2006) där dialoger mellan barn och pedagog i en barngrupp av olika kulturer jämfördes med som har svenska som modersmål. Dialogen visa sig vara upprättande i barngrupper av olika kulturer jämfört med de andra grupper där den var mer stödjande istället för korrekterande.

6.1 Kartläggning

Wångersjö (2017) skriver om hur ett kartläggningssamtal är ett centralt arbetssätt som kan underlätta för en nyanländ familj, där familjen får möjligheten att få uttrycka sig och dela med sig om sina och barnens tidigare erfarenheter. Ett sådant här samtal kan hjälpa till att ge svar på vad för stöd det nyanlända barnet kan komma att behöva och hur pedagogerna ska kunna anpassa verksamheten ut efter det barnet på bästa sätt. Ett kartläggningssamtal är i normala fall tänkt att genomföras när pedagogerna och föräldrarna byggt upp en relation och ett gott förtroende, det är viktigt att föräldrarna känner sig trygga med förskolan och dess personal. Wångersjö (2017) menar att ett kartläggningssamtal oftast går mer in på djupet och skiljer sig ifrån ett inskolningssamtal då det kan anses vara mer personligt eftersom frågor exempelvis om hur familjens levnadssituation ser ut i nuläget och om det finns något som förskolan kan komma att behöva veta om deras barn. När man pratar om ett inskolningssamtal brukar man mena att det är det allra första formella samtalet mellan förskolan och hemmet och det är när föräldrarna bjuds in till när barnet ska börja förskolan för första gången. Syftet med ett inskolningssamtal är att pedagogerna ska berätta om hur deras verksamhet fungerar och hur de jobbar med barnen och samtidigt lära känna föräldrarna och få en inblick om hur de är som personer och ifall de har några speciella synpunkter och tankar kring verksamheten samt ifall de vill dela med sig något om sina barn som de anser är viktigt att pedagogerna ska känna till. Wångersjö (2017) påpekar dock att det är viktigt att vara tydlig med att ett kartläggningssamtal är en möjlighet för familjen att få berätta mer om deras barn men att det inte är en skyldighet för dem att dela med sig om information som de inte känner sig trygga att berätta. Medan vid ett inskolningssamtal är det mer formellt samtal som endast talas om på ytan och inte på djupet, alltså att man inte går in på mycket detaljer utan att man mest fokuserar på att lära känna föräldrarna och barnet samtidigt som man berättar lite kort om sin egen verksamhet.

Enligt Skolverket (2019) menar de att innan man ska genomföra en kartläggning av exempelvis det nyanlända barnets språk och erfarenheter behöver man sätta sig in i hur materialets olika delar är uppbyggda och vad som är syftet med varje del. Inför ett kartläggningssamtal är det viktigt att man läser in sig om den information som man har om det nyanlända barnet. Därefter gäller det att man läser in sig på det samtalsunderlag som man har gällande barnet, eftersom detta i sin tur leder till att pedagogen själv kommer att känna sig bekväm med de frågeställningar och kan då lättare föra samtalet med barnet och även med föräldrarna. En annan synpunkt som Skolverket (2019) tar upp är att det är viktigt att när man håller ett kartläggningssamtal att när man frågar frågor till föräldrarna att man får dem att känna att det inte är bara kontrollfrågor utan att man får ett samtal som flyter. Det är därför det underlättar väldigt mycket ifall pedagogen i fråga är förberedd och känner sig hemma med materialet eftersom det i sin tur leder till att barnet och föräldrarna kommer också känna en viss trygghet, exempelvis att de känner att den här pedagogen vet vad de pratar om och kan sitt yrke bra.

6.2 Kommunikation

Skaremyr (2014) menar att när ett nyanlänt barn börjar förskolan för första gången och inte har det svenska språket medför det svårigheter i den kommunikativa aspekten. Det gäller då för pedagogerna att komma på andra strategier och metoder som man kan använda sig av för att kommunicera med varandra. Det som nyanlända barn har är de sociala färdigheterna och detta i sin tur är en viktig aspekt som leder till att ett nyanlänt barn kan hitta en slags samhörighet när de exempelvis praktiserar en lek i förskolan. I många fall är de sociala färdigheterna mer viktiga för barnen att ha en erfarenhet än det verbala språket (Skaremyr, 2014). Det som är viktigt att tänka på är att barnen oftast lär sig utav varandra, detta leder till att de andra barnens kunskapsutveckling smittar av sig på det nyanlända barns kommutativa färdigheter. Cekaite (2018) uttrycker även hur social interaktion är en viktig faktor i språkutveckling för barn som är flerspråkiga. Barn som inte har svenska som sitt huvudsakliga modersmål har alltid rätt till att lära sig och utöva språket i förskolan, och det är förskolläraernas ansvar att lära ut det svenska språket till barn som kommer nyanlända till förskolan.

Skaremyr (2014) skriver att definitionen av tvåspråkighet inte beskrivs på samma sätt av olika forskare eftersom den inte är regelbunden, fast och färdig. Det som beskrivs när man talar om att ett barn är tvåspråkig är när man använder sig mer än ett språk för att kunna kommunicera med sina anhöriga. Man brukar höra begreppet andraspråk, vad det är som menas med det är att när en person med invandrarbakgrund lär sig det svenska språket i Sverige lärs in utan att personen ifråga studerar för att lära sig det svenska språket i en miljö där det svenska språket används som huvudspråk för kommunikationen Skaremyr, 2014, s. 19-20). Kopplar man detta till nyanlända barn i förskolan kan man beskriva att ett nyanlänt barn lär sig ett andraspråk i förskolan genom exempelvis interaktion med andra i samma miljö. Ska man sammanställa denna studien menar man med att nyanlända barn som utvecklar sin språkkunskap gör det på olika sätt, att det ser annorlunda ut för varje individ. Anledningen för att det är beroende på vad man har för kulturell bakgrund, traditioner hemma, barnets personlighet spelar också roll i det stora hela.

Lundbergs (2018) studie handlar om språkets utveckling och olika synsätt kring språk. Hon menar på att pedagoger har flera olika synsätt kring språket. Ett av dessa synsätt definieras som förstående. Det som man menar med detta synsätt är att man som pedagog är förstående kring att språket har flera olika aspekter och förhållningssätt. Lundberg (2018) menar på att pedagogerna inte ser flerspråkighet som något problematiskt när det kommer till barnens

språkutveckling. Författaren menar på att det faktiskt är tvärtom, att pedagogerna ser det som något positivt att ha flerspråkighet som en färdighet och att det leder till att barnen utvecklar mer kognitiva och verbala färdigheter. Lundberg (2018) menar på att det finns flera synsätt kring hur man arbetar med barnens kommunikativa färdigheter, han benämner ett annat synsätt som kallas för ett pedagogiskt synsätt kring arbetet med nyanlända barns kommunikativa färdigheter. Vad som menas med ett pedagogiskt synsätt är att lärandet sker individuellt, Lundberg (2018) menar att lärandet inte sker på samma sätt för alla barnen utan varierar från individ till individ det beror på omständigheterna hur man lär sig och vad man lär sig eftersom alla har olika erfarenheter.

7 Teoretisk ansats

I detta kapitel redogör vi teoretiska ramverk för vår empiriska studie samt de centrala begrepp som vi anser är relevanta för vår studie. Ett arbete som pedagog kräver mycket ansvar och självreflektion. För att kunna utveckla sitt arbete och gynna nyanlända barn och deras familjer krävs det förståelse för olika kulturer och bakgrunder. Ett interkulturellt perspektiv kan innebära att ta fasta på likheter hos människor men även se skillnader hos individen och dess kultur. Vi kommer använda oss av relevanta begrepp som har en koppling till det valda perspektivet och vår studie.

7.1 Interkulturellt pedagogiskt perspektiv

Interkulturell är ett begrepp som ligger nära mångkulturell. Skillnaden mellan dessa är att mångkulturell riktar sig in på en beskrivning av ett samhälle där människor från olika kulturer bor. Interkulturell beskriver däremot en handling där begreppet får utifrån denna förståelse uppfattningen av att något som sker, snarare än att beskriva hur något är (Lunneblad, 2018, s.32). Bakgrunden till det interkulturella begreppet kommer delvis från FN under 1970-talet och lyfter fram hur man genom utbildning kunna skapa fred och förståelse mellan folk och nationer. Lunneblad (2008) beskriver även Interkulturell pedagogik som ett centralt begrepp trots att det inte förekommer i läroplanen. Begreppet är även centralt i debatter och diskussioner om utbildning i relation till ett mångkulturellt samhälle. Skolinspektionen använder även begreppet i diskussioner kring arbetssätt i förskolan i deras rekommendationer kring mottagandet av nyanlända barn i förskolan. "Interkulturell kompetens är nödvändig inte enbart för att kunna förstå sig själv som lärare i en mångkulturell skola, utan också för att kunna föra detta vidare till dagens mångkulturella elever" (Skolinspektionen, 2009, s.25).

Men vad innebär ett interkulturellt perspektiv, hur är det användbart? En förståelse för detta begrepp kräver en uppfattning för pedagogikens betydelse, oss själva och omvärlden utifrån viktiga faktorer som är centrala i dagens samhällsutveckling. Faktorerna som nämns är globalisering, internationalisering, mångkulturalisering och individualisering. Dessa faktorer har enligt Lorentz och Bergstedt (2006, s.27-28) tydliggjort märkbara förändringar när det gäller innebörden av kunskap och lärande och därmed lärarens roll som förmedlare av färdig kunskap. Författarna menar att pedagogers som befinner sig i t.ex. en mångkulturell skola idag har det annorlunda jämfört med förr. I dagens samhälle handlar det inte längre bara om att förmedla och lära ut färdiga kunskaper, men utan i allt högre grad själv vara aktiv i olika slag av informations- och lärandeprocesser. Lorentz och Bergstedt (2006) menar att den praktiska pedagogiken har börjat handla mer om att vägleda och handleda individens eget kunskapsbildande. Att lyckas med detta är inte enkelt och kräver att en ökad förståelse för hur unga människor idag söker kunskap, bildar sig, konstruerar identiteter och skapar mening i

livet och därför finns det krav på pedagoger i dagens mångkulturella skolor att ha social som interkulturell kompetens (Lorentz och Bergstedt, 2006, s.28).

Hur har interkulturell pedagogiskt perspektiv för användbarhet i ett mångkulturellt klassrum och vad kännetecknar detta? Lorentz och Bergstedt (2006) menar att ett interkulturellt perspektiv blir både synbart och i hög grad effektivt i en mångkulturell lärandemiljö. Kravet blir dock att alla måste erkänna att en mångkulturell lärandemiljö som består av individer med skilda kulturella uppfattningar och värderingar är oftast baserad på etnocentriska uppfattningar och beteende (Lorentz och Bergstedt, 2006, s.28). Etnocentrism kan innebära "en överlägsen och nedvärderande attityd gentemot vad som uppfattas som annorlunda, men kan också innebära en uppfattning om att den egna kulturen är unik och central (NE). Författarna syftar därmed att det är viktigt att problematisera och analysera alla etnocentriska beteende och uppfattningar (Lorentz och Bergstedt, 2006, s.28). Att uppfatta den andra och den omgivande verkligheten bidrar till bredare synvinkel. Lorentz och Bergstedt (2006) menar att när "vi upptäcker att vi både är lika och helt olika samtidigt skapas möjligheter till att uppfatta varandra som likvärdiga och samtidigt som annorlunda", (s.28). När skillnader och likheter integreras i nya upplevelser och förändrade kombinationer av gemenskap kan skillnader och olikheter hos alla uppfattas som likvärdiga. Författarna påstår även att en medvetenhet om varandras likhet och olikheter resulterar i en mångkulturell lärandemiljö men även till att vi blir medvetna om varandras skilda sätt att uppfatta kunskap, utbildning, lärande och livets mening.

Den mångkulturella skolan har blivit allt mer fokuserad på att den enskilda individen ska vara mer aktiv i sin egen lärandeprocess. Enligt författaren Lorentz & Bergstedt (2006) i ett interkulturellt pedagogiskt perspektiv blir synlig och värdefullt i en mångkulturell lärandemiljö. Författaren beskriver att när individerna upptäcker varandras olikheter och likheter samtidigt skapas möjligheter till uppfatta varandra som likvärdiga (Lorentz & Bergstedt, 2006). Den interkulturella pedagogiken talar om interkulturellt lärande. Den kan medverka till gemensamt språk, där gemenskap och social inkludering skapas av deltagande, identitet och självmedvetenhet. Skolinspektionen efterfrågar om interkulturellt medvetande, men hur man kan man förstå detta? Lorentz och Bergstedt (2016) ser interkulturellt lärande som ett lärande som sker genom möten och social interaktion mellan flera individer med olika kulturell och/eller etnisk bakgrund. Ett interkulturellt lärande syftar till en process, det beskrivs som ett gränsöverskridande som bygger på ömsesidig respekt, jämlikhet, tolerans och social rättvisa. Lunneblad (2018) menar att i själv begreppet finns det "normativt antagande om hur utbildningen i ett samhälle präglad av mångfald ska genomsyras av demokratiska värden, det vill säga jämlikhet och respekt för andra människor och minoriteters rättigheter" (Lunneblad, 2018, s. 34-35). Vad innebär ett interkulturellt perspektiv för vårt arbete? Att bidra till en bättre förståelse av begreppet och utveckling kring olika arbetsmetoder i verksamheten. Det är viktigt att alla barn kan känna sig trygga i förskolan men även att föräldrar ska ha förståelse för förskolans roll och verksamhet. För att lyckas med detta krävs det att personalen har kunskap om interkulturalitet (Utbildningsdepartementet, 2018). I ett interkulturellt förhållningssätt ges alla kulturer en given plats i den svenska förskolan och dess vardag.

Genom att pedagoger uppmärksammar alla barn och deras familjer med olika bakgrunder och kulturer har förskolan samlat på sig resurser. Detta menas att verksamheten blir berikad på grund av mångkulturaliteten. Att arbeta interkulturellt påverkar de nyanlända barnen och föräldrarnas inställning till förskolan. För att motverka kulturkrockar är det positivt att ha ett interkulturellt förhållningssätt, då det är lättare att förstå dessa krockar istället för att se de som problem (Wängersjö, 2017)

När man talar om interkulturell pedagogik som ett centralt begrepp i utbildningen i relation till ett mångkulturellt samhälle kan man lägga märke till stereotyper, fördomar, diskriminering, rasism och de sociala orättvisor som har ett skapande och en inverkan på människors liv. All interkulturell utbildning enligt Lunneblad ska innehålla krav på rättvisa och jämlikhet och ett sätt att bearbeta attityder, fördomar, normalisering, integration, marginalisering, rasism och sexism (Lunneblad, 2013, s.27).

8 Kultur och hemkultur

Kultur är ett ord som har olika betydelser skriver Wångersjö (2017). Kultur är något vi själva utformar och skapar. Det som kan ingå i kultur som uppmärksammas i förskolan i samband med högtider, estetiska uttrycksformer som förskolan har lyft fram barns kulturella identiteter på ett positivt sätt (Lunneblad, 2006). På ett annat sätt kan kultur vara mycket bredare. Enligt Wångersjö (2017) kultur kan innebära värderingar, övertygelser, etik, moral, inlärd beteende, vanor, religion, livsstil, kön, klass och med mera. Förskollärare i sitt professionella uppdrag ska bygga mötesplats för olika kulturer, språk och familjer. Utbildningsdepartementet (2018) uppmärksammar att personalen i förskoleverksamheten har kunskap om interkulturalitet. I ett interkulturellt förhållningssätt gäller det att ge alla kulturer en plats i den svenska förskolan. I det professionella uppdraget ska det ges möjlighet och uppmärksamhet för alla barn och deras familjers olika bakgrunder och kultur. Enligt Skolverket (2016) har förskolan som uppdrag att överföra kulturarv samt uppmärksamma varje barns kultur och skapa delaktigheten i andras kulturer. I Läroplanen (Skolverket, 2016) nämns kulturarvet som världen, traditioner och historier, språk och kunskaper. I varje klassrum finns det många kulturer, detta behöver inte vara att det finns olika invandringsgrupper i klassen. Även i de homogena barngrupperna har varje barn egen bakgrund, med särskild familjehistoria, särskilda vanor och tankesätt som kan skilja sig från kamraterna (SOU 1996:143, s. 11). Förskolans uppgift är att ge en grund för nyanländas kulturer och känna tillhörighet i både egna familjens kultur och den svenska kulturen. Genom att aktivt ta den andras perspektiv kan förskollärarna få förståelse för andras kulturer poängterar Lunneblad (2018). Ett annat viktig aspekt är att barn med andra kulturer beskrivs som tillgång i förskolan där barn lär sig om, förstå, respektera andra kulturer och levnadssätt (Socialstyrelsen, 1987). Mötet med andra kulturer kräver för förskolepersonalen medvetenhet och insikter om sina egna värderingar. Nyanlända eller invandrabarn kan känna sig i situation där de är i minoritet vilket enligt Socialstyrelsen (1987) kan leda till att barn egen kultur blir viktigare och det kan börja försvara sig mot majoritetssamhället och dess värderingar. Hemkultur är ett begrepp som pedagoger har tolkat i arbete med mångkulturalitet. Begreppets betydelse och arbetssätt har ändrats med tiden från ett arbete med invandrabarn till begreppet hemkultur. Lunneblad (2008) beskriver hemkultur som ett arbetssätt där man jobbar med alla barn och hur de lever hemma. Författaren betonar att på detta sätt blir alla barn inkluderade och att arbetet med hemkultur inte handlar om varje barns bakgrund. Kultur anser Skol Kommittén är en livsstil, vanor olika tankesätt som kan skilja sig från kamraterna (SOU 1996:143, s. 11)

9 Flerspråkighet

När man talar om begreppet flerspråkighet i Sverige utgår man oftast ifrån att de barn och vuxna med en utländsk bakgrund har ett annat modersmål än det svenska språket. Flerspråkighet och tvåspråkighet är två termer med samma innebörd. När man talar om begreppet flerspråkighet tar man utgångspunkt på en individnivå men även på en samhällsnivå. Nationalencyklopedin (2011) menar på att termen tvåspråkig innebär när en individ behärskar två språk likvärdigt, att personen i fråga kan tala båda språken lika bra och

då kan anses som en flerspråkig person. För att man ska kunna se positivt på flerspråkighet gäller det att man har en förståelse av att flera språk kan utvecklas parallellt med varandra. Tvåspråkighet ger positiva effekter på barnens språk och kunskapsutveckling. Om en individ behärskar flerspråkighet i dagens samhälle ses det som en positiv aspekt att ha med sig. Detta för att vi lever i ett globaliserat samhälle där alla människor kommer från olika delar runt om i världen. För att man ska kunna lyckas i ett mångkulturellt samhälle skadar det inte att man har två språk som man kan förlita sig på.

Wagner m.fl. (2010) skriver att ett interkulturellt förhållningssätt handlar om en öppenhet mot de språkliga faktorerna som exempelvis flerspråkigheten hos individer, att se på flerspråkigheten som en kompetens, en rikedom som de barn och föräldrar med utländsk bakgrund besitter. Vidare menar Wagner m.fl. (2010) att det är viktigt att pedagoger tillsammans med föräldrarna och barnen samverkar för att visa viljan att till att vilja lära sig mer om andras kulturer och språk och att inte se flerspråkighet som något negativt. Wagner m.fl. (2010) menar på att vara flerspråkig inte ska ses som en bristande kompetens i det svenska språket, samt att man inte ska se det som ett undantag till att lära sig flera språk om man inte har svenska som modersmål.

10 Centrala begrepp

10.1 Scaffolding

Scaffolding är ett begrepp som kommer från de tidigare pedagogiska teoretikerna Vygotskij och Bruner. Scaffolding är ett begrepp som används mycket när man talar om de åtgärder som en pedagog kan använda sig av för att stötta barn i sitt lärande. Scaffolding kan tillämpas i alla delar av lärandet. Man kan välja exempelvis ett dilemma som är intressant som man anser kan behöva en typ av stöttning, eller stötta genom att man tydliggör ett lärandemål, eller exempelvis genom att man hjälper och strukturerar en aktivitet för barnen. Pihlgren (2017) förklarar Scaffolding som när en vuxen stödjer barnet i sitt lärande och använder sig av liknelsen hur den vuxna bär barnet framåt i läroprocessen på samma sätt som exempelvis en byggnadsställning stöttar ett hus under byggprocessen.

10.2 Nyanlända barn

Det finns flera olika definitioner på vad som egentligen menas med att vara nyanländ. Den juridiska definitionen enligt Skollagen (2010:800) är ett nyanlänt barn avses enligt lagen nyanländ som har varit bosatt utomlands och nu är bosatt i landet. Det är även barn som har påbörjat sin utbildning senare än höstterminens start det kalenderår hen fyller 7 år. Ett barn/elev inte anses vara nyanländ efter fyra års skolgång i landet.

10.3 Hybriditet

Begreppet har blivit med tiden ett nyckelbegrepp för olika former av kulturkritik. Begreppet är relevant för att analysera kultur, identitet samt den offentliga och allmänna diskursen om kultur, etnicitet och sociala rörelser. Hybriditet kultur handlar om att förmågan att kunna röra sig i olika rum samt förståelse för mångfald och mångkulturalitet och att det är normalt. Begreppet även innefattar identitet som är olikheter, fragmenteringar och motsägelser. Lorentz & Bergstedt (2008) skriver även att det finns tre olika nivåer i hybriditet. Det första är empirisk nivå och detta innebär att det förekommer överallt i världen. Den andra är teoretisk nivå som innefattar erkännande av att använda begreppet som metodologiskt verktyg. Den

tredje kan begreppet användas som normativ nivå som omfattar uppfattningar om hur gränser bör betraktas eller bör vara.

11 Metod och genomförande

Nedan redogör vi för genomförandet av denna studie, vårt val av metod och den process som vi använde oss av för att samla in det empiriska materialet inför vår valda kvalitativa intervjustudie. Syftet är att diskutera och redogöra för vilka val och ställningstaganden som har genomförts under studiens gång, och motivering och beskrivning av de avgränsningar och urval som har gjort gällande intervjupersoner.

11.1 Datainsamlingsmetod

Syftet med denna studie är att upplysa och synliggöra hur arbetet med nyanlända barn sker i verksamheten. Den datainsamling som har gjort gällande detta ger en klarare bild hur man egentligen bör och ska enligt forskning arbeta med nyanlända barn samt hur förskoleverksamheten stödjer denna process i arbetet med nyanlända barn. För att kunna få svar på de frågeställningar som vi utgått från har vi använt oss av en kvalitativ metod där vi använder oss av intervjuer som en forskningsteknik. Detta för att samla in den data vi behöver kring hur man arbetar med nyanlända barn, för att därefter kunna besvara våra frågeställningar gällande detta ämne. Intervjuer ses som en relevant metod för att generera språklig redogörelse och genom detta ger oss en tydligare förståelse av någons upplevelser samt få ett bredare svarsfält som vi sedan kan utgå ifrån när vi besvarar våra egna frågeställningar (Ahrne & Svensson 2015).

Den metod som vi har valt att genomföra är en kvalitativ intervjustudie. En kvalitativ forskning innebär analys av lågt strukturerad data, när en forskare utgår från ett mindre material för att sedan kunna gå mer in på djupet i analysdelen för att kunna få fram själva huvudsyftet i det valda forskningsområdet. En kvalitativ metod ger en möjligheten att vara flexibel samt generera nya förståelser och ger dig möjligheten att se världen ur flera synvinklar (Bryman, A. 2011). Under intervjuens gång har vi valt att rikta vårt fokus på de teman och frågor som vi anser är viktiga att få svar på för att få ut som mycket som möjligt från våra intervjuer. Vi har även valt att genomföra individuella intervjuer med varje person vi intervjuar, detta eftersom personen vi intervjuade inte ska bli påverkad av hur någon annan tänker och kan svara utifrån vad de själva tycker och tänker. Detta är även något som Ahrne och Svensson (2015) påpekar att det har sina fördelar att hålla intervjuerna individuellt då den som blir intervjuad enklare kan hålla sin röda tråd vid en fast struktur utan att kunna bli avbruten av någon annan som samtidigt blir intervjuad. En annan fördel med att hålla intervjuerna individuellt är att de man intervjuar inte blir påverkade av andras närvaro. Eftersom det kan leda till att de begränsar sig eller säger saker som de vanligtvis inte skulle tyckt varit viktigt att säga.

11.2 Urval och Genomförande

Bryman (2011) menar att genom att man utgår ifrån forskning frågornas innehåll samt val av forskningsområde kan man göra ett riktat urval som hjälper en att få en bredare insamling av empiri. De urval som vi gjorde var att vi fokuserade på att rikta våra forskningsfrågor till utbildade pedagoger som hade erfarenhet inom ämnet med nyanlända barn. Vi skickade även ut förfrågningar till pedagoger som har jobbat tidigare med nyanlända barn och har erfarenheter kring arbetet med nyanlända. Vi bestämde oss för att vi skulle genomföra fyra

intervjuer totalt. Två intervjuer med pedagoger med en vanlig universitetsutbildning och två andra pedagoger som har en särskild erfarenhet och som har en mer fördjupad kunskap inom ämnet som vår forskning riktar sig mot. Vidare i förberedelserna mailade vi ut vårt missivbrev, tillsammans en kort presentation om oss själva och vårt valda tema och anledningen till varför vi väljer att skriva om detta och hur de kan hjälpa oss vidare med vårt arbete. Vi genomförde intervjuerna på fyra olika platser runt om i Västra Götalandsregionen. Intervjuerna skedde på arbetets planeringstid för att underlätta för deltagarna. Varje enskild intervju tog ungefär 30 minuter. För att ta om hand innehållet i samtalen som vi höll med respondenterna använde vi oss av huvudsakligen ett arbetssätt under intervjuens gång. Det arbetssättet som vi använde oss av var att spela in ljud för att sedan kunna bearbeta det i efterhand. För att därefter transkribera det som samtalades om ordagrant direkt efter intervjuerna var klara. Innan varje intervju frågade vi respondenterna ifall de kunde tänka sig att bli ljudinspelade under intervjuens gång. Vi förklarade även vidare att vi inte skulle ha med deras riktiga namn i vår studie och att vi kommer använda oss av fiktiva namn i efterhand när vi talar om vem som har sagt vad. Björndal (2005) lyfter fram syftet med ljudinspelning som en metod att bevara något kortvarigt som är svårt att registrera i helhet utan teknik (Björndal, 2005, s.70-72). Johansson och Svedner (2010) kopplar även ljudinspelning till ett arbete med kvalitativa intervjuer då avbrutna meningar, tonfall och pauser registreras och bidrar med en relevans förståelse av vad intervjupersonerna uttrycker (Johansson och Svedner, 2010, s.34-36).

11.3 Urval av litteratur

Det urvalet vi gjorde kopplat till den litteraturen vi valde att ha med i vår studie exempelvis kring tidigare forskning gick till på sätt att vi använde oss av sökord som var kopplade till vårt syfte och frågeställningar. Eftersom vårt arbete kretsar kring arbete med nyanlända barn, kunde vi använda oss av sökord som exempelvis nyanlända, mångkulturell förskola och flerspråkiga barn i förskola och förskoleklass. Vi gjorde även litteratursökningar på engelska. De sökorden som vi använde oss av var immigrants, preschool och newly arrived children.

Bryman (2011) nämner när man gör ett urval av en litteraturstudie innebär det att man gör en systematisk sökning kring datainsamling samt att man gör en kvalitativ bedömning av den informationssökningen man väljer att ha med i relation till studiens syfte. Detta är något som vi granskade då vi systematiskt sökte efter avhandlingar, rapporter och artiklar som kunde matcha de frågeställningarna och det syftet vi ville ha besvarat.

12 Analysmetod

Interkulturellt perspektiv användes som ramverk för att analysera vår studie. Detta perspektiv hjälper oss att förstå människors olikheter, deras etniska och kulturella bakgrund samt mångkulturalitet i vårt samhälle. Perspektivet hjälper att förklara hur vi tänker kring människor som har olikheter och ger oss bilden av hur det ser ut i praktiken. I analys av resultatet kommer vi använda oss av det interkulturella perspektivet som stöd i kopplande till resultatet. Detta gör vi för att analysera och förstå hur förskollärarna förhåller sig till dessa och uttrycker sig i förhållande till deras arbetssätt kring inkludering och mottagandet av nyanlända barn (Lunneblad, 2018). Intervjuerna transkriberades nästan direkt efter att vi var klara med intervjuerna. Vi stödjer oss på iden att transkribera allt efter en intervju för att minnas våra reflektioner till svaren och reaktioner till tonlägen och allt som är viktigt att få med men inte kan höras i ljudinspelningen (Larsson, 2010, s.68-69). Ahrne och Svensson (2015) stärker sig även på denna iden och menar att transkribering ett utav de första stegen

man utför i analyserandet av ett material från den genomförda intervjun. Författarna stärker sig även på tanken att transkribering bör göras så fort som möjligt då intrycken är fortfarande färska.

En intervju kretsade sig runt ca 30-35 minuter och tog oss mellan en till två timmar att transkribera. Denna metod användes även för resterande tre intervjuer. Efter transkriberingen bestämde vi oss för att lyssna igenom allt och läsa allt vi har skrivit för att vara extra noggranna med att inte ha missat något. Alvehus (2013) påpekar även hur detta skapar en trovärdighet. Intervjusvaren skapade även en diskussion mellan oss och jämfördes till en stor del till vårt arbete och litteratur som använts. Ahrne och Svensson (2015) uttrycker även hur ett ständigt bearbetning och analys av det empiriska arbetet blir tydligare vid kvalitativ forskning eftersom av den närhet till det undersökta situationerna men på grund av att den som forskar själv blir en viktig del i analyseringen av empirin. Slutligen tog vi stöd av valda begrepp och det interkulturella perspektivet för att kunna svara på frågeställningarna.

13 Generaliserbarhet, Reliabilitet och Validitet

Syftet med generaliserbarhet i en studie är att beskriva de situationer som inte är beroende av själva händelserna, är kontexten oberoende av situationen i sig. Motsatsen till detta hade exempelvis kunnat vara videoobservation, eftersom under en videoobservation är man beroende av vad som sker under situationens gång, hade en video observationsmetod inte passerat in. Syftet med begreppet generaliserbarhet är att man ska kunna använda sig av resultatet i flera sammanhang. Det är meningen att flera ska kunna använda sig av samma resultat i flera andra sammanhang och fortfarande kunna få ut samma svarsalternativ oavsett vilken situation man väljer att använda den inom. Detta tyder på att det forskningsmaterialet är av hög kvalitet då den kan användas för att stötta upp och hjälpa andra i andra sammanhang.

Reliabilitet och validitet används när man ska bedöma studier och anses vara viktiga kriterier när man bedömer kvaliteten i en undersökning. Reliabilitet och validitet används i första hand för studier med kvantitativ ansats. Dock menar Alvehus (2013) att man på senare tid har börjat tillämpa begreppen reliabilitet och validitet även i studier med en kvalitativ ansats. Det gäller att om man väljer att använda sig av begreppen validitet och reliabilitet inom en kvalitativ ansats är att man delvis värderar begreppen annorlunda jämfört med studier men en kvantitativ inriktning. Inom vår studie har vi använt oss lite begreppen validitet och reliabilitet för att kunna beskriva den datainsamling som vi har gjort, för att sedan beskriva hur resultatet under processen har utvecklats vidare. Man använder sig av begreppen validitet och reliabilitet för att man ska kunna bevisa hur bra ens datainsamling material är. Vad man menar med reliabilitet är att man ska kunna upprepa samma studie i olika sammanhang, att resultatet blir detsamma oavsett om man skulle genomföra undersökningen på nytt. Exempelvis att en forskare ska kunna utgå ifrån exakt samma utgångspunkt som studien är baserad på och kunna få fram ett likartat slutresultat som den som gjorde undersökningen från början fick fram. Alvehus (2013) menar dock på att ifall man använder sig av en intervjustudie som metod kan intervjufrågorna bli tolkningsbara, detta kan leda till att forskarna kan tolka intervju resultatet på olika sätt och därmed blir svaren resultatet avvikande och inte detsamma.

Validitetsbegreppet förklaras av Alvehus (2013) som ett begrepp som mäter det som är relevant i sammanhanget, det handlar om att undersöka metoder, teorier och undersökningsobjekt. Eftersom intervju frågornas formulering har stor påverkan, är det viktigt

att vi har en tydlig fråga som riktar in sig på det tema som vi vill ha svar på. Alvehus (2013) menar på att öppna frågeställningar är en fördel då det ger intervjuaren möjlighet att expandera sitt tänkande och ge ett mer utförligt svar. Enligt Eriksson Barajas (2013) för att stärka studiens validitet handlar det om att vara tydlig kring hur man arbetar med de metoder som är relevanta för studiens syfte och frågeställningar, sedan är det viktigt att tänka på att intervjufrågorna matchar med frågeställningarna som vår studie utgår ifrån.

14 Etiska övervägande

Etiska aspekter är viktiga i all forskning när det genomförs en studie. Det finns allmänna krav man måste tänka på. En av de första reglerna är informationskravet, den andra är samtyckeskravet, tredje regeln är konfidentialitetskravet och sista regeln är nyttjandekravet som gäller vid lite större studier.

14.1 Informationskravet

Den första regeln i informationskravet är att ”forskare skall informera uppgiftslämnare och undersökningsdeltagare om deras uppgift i projektet och vilka villkor som gäller för deras deltagande. De skall då upplysas om att deltagandet är frivilligt och om att de har rätt att avbryta sin medverkan. Informationen skall omfatta alla de inslag i den aktuella undersökningen som rimligen kan tänka påverka deras villighet att delta” (Vetenskapsrådet, 2002, s.7). Detta har vi arbetat med, genom att innan vi utförde intervjun och inspelningen började vi med att informera intervjupersonerna vad vårt arbete handlar om. De intervjuade fick även bestämma om de ville delta eller inte eller om de ville undvika en fråga.

14.2 Samtyckeskravet

Den andra regeln benämner hur “De som medverkar i en undersökning skall ha rätt att självständigt bestämma om, hur länge och på vilka villkor de skall delta. De skall kunna avbryta sin medverkan utan att detta medför negativa följder för dem” (Vetenskapsrådet, 2002, s.9). Regel fyra påpekar även i koppling till regel 3 hur “I sitt beslut att delta eller avbryta sin medverkan får inte undersökningsdeltagarna utsättas otillbörlig påtryckning eller påverkan. Beroendeförhållande bör heller inte föreligga mellan forskaren eller tilltänkta undersökningsdeltagare eller uppgiftslämnare” (Vetenskapsrådet, 2002, s.9).

Vi har arbetat med dessa regler genom att se till att de intervjuade lämnat sitt samtycke att vara med under intervjun för att dela med sig av sina kunskaper och erfarenheter. Vi har sett till att de intervjuade fått stor plats för att självständigt bestämma hur intervjun ska gå till.

14.3 Konfidentialitetskravet

Den tredje regeln handlar om “ all personal i forskningsprojekt som omfattar användning av etiskt känsliga uppgifter om enskilda identifierbara personer bör underteckna en förbindelse om tystnadsplikt beträffande sådana uppgifter” (Vetenskapsrådet, 2002, s.9). En annan regel är all information ska antecknas, lagras och avrapporteras på ett sätt att utomstående inte ska komma uppgifterna. Publiceringar ska ske utan enskilda namn som är tillräckligt detaljerade. Detta görs för att skydda personerna från utomstående att identifiera individer. Detta är särskilt viktigt när det gäller människor som har eller anses vara svaga, utsatta, eller lätt igenkännande egenskap. Vi har arbetat med denna regel genom att se till att inte offentlig

publicera information och inte redogöra för andra människor än projekt personerna. Personerna i denna studie är inte identifierbara och namn på personer är fingerade.

14.4 Urval av litteratur

Detta regeln har med “ uppgifter om enskilda, insamlade för forskningsändamål, får inte användas eller utlånas för kommersiellt bruk eller andra icke-vetenskapliga syften” (Vetenskapsrådet, 2002, s.11). Detta regeln gäller forskare som har kartlagt personernas fritidsaktiviteter får inte sälja eller låna ut uppgifter till enskilda till exempel för marknadsföring. Detta nyttjandekravet gäller mer större studier.

14.5 Kort introduktion om deltagarna

Namn som vi har skrivit här nedan är avidentifierade och fick figurerade namn. Detta gjordes för att skydda deltagarnas identitet. En annan viktig sak är att vi uteslutit information om exakt vart de här personerna arbetar. Eftersom vi har valt att intervjua båda vanliga pedagoger som inte har någon särskild utbildning när det kommer till ett arbete med nyanlända barn och pedagoger som har forskat inom just detta ämne som handlar om nyanlända barn. Vi anser att de pedagoger som är utbildade och har mer kompetens när det kommer till nyanlända barn som en typ av experter inom just detta område. De två pedagoger som är mer kompetenta och har högre kunskaps uppfattning gällande nyanlända barn har också jobbat tidigare jobbat med nyanlända barn och även skrivit var sin masteruppsats som handlar om hur man arbetar med nyanlända på bästa möjliga sätt.

MALIN

(Pedagog utan någon specifik utbildning)

Malin är en förskollärare som har jobbat med en del nyanlända barn under sitt arbetsliv, hon har arbetat och har stor erfarenhet att arbete med nyanlända barn och familjer under sina 22 arbetande år. Ett år har det varit många nyanlända och andra åren var det mindre och detta varierar säger hon.

MARGARETA

(Pedagog utan någon specifik utbildning)

Margareta är en förskollärare och har jobbat med nyanlända i 10 år. H. har också en del erfarenheter av arbete med nyanlända barn och familjer.

EMMA

(Expert inom området som handlar om nyanlända barn)

Emma har jobbat i förskolan i 20 år. Hon har läst mastersprogram i barn och ungdomsvetenskap. Emma har även jobbat 5 år på Universitetet, samt har skrivit flera masteruppsatser gällande arbete med nyanlända barn.

ERIKA

(Expert inom området som handlar om nyanlända barn)

Erika är en förskollärare som har jobbat med nyanlända barn i 15 år i Borås på en skola i förorts område där det funnit många nyanlända som har anlänt och har en inriktning med interkulturell förskollärarexamen. Nu jobbar hon som rektor och har gjort det i 3 år.

15 Resultatredovisning

15.1 Analys av definitionen Nyanlända barn

När det kommer till definitionen av begreppet nyanlända barn, tolkas begreppet olika av våra intervjupersoner. Under vår första intervju med *Margareta* ställdes frågan hur personen i fråga definierar begreppet nyanlända barn. *Margareta* uttrycker sig kring begreppet på följande sätt:

Jag tänker främst på de som inte kan det svenska språket är nyanlända enligt mig, sen spelar det inge roll när jag träffar de om de har varit i Sverige ett år eller en vecka, kan de inte språket är de i min hjärna liksom nyanlända för de behöver mycket språkstöttning. (Margareta)

I ovanstående citat talar *Margareta* om hur hon tolkar begreppet nyanlända barn. *Margareta* påpekar att det finns flera olika definitioner, och att det nästan beror på vem du frågar. Något som hen dock lägger mycket krut kring är att språket är en stor del av det, alltså menar *Margareta* att ifall de inte kan det svenska språket är de nyanlända. När vi ställde samma fråga till Malin hur hon definierar begreppet nyanlända barn. Även här fick vi ungefär samma svar på definitionen av begreppet. Nedan visar vi på ett citat utifrån vad Malin gav för svar gällande definitionen av begreppet nyanlända barn.

Att vara nyanländ kan bero på flera olika aspekter, ibland kan det vara att barn som är födda i Sverige men inte har lärt sig svenska utan man har vart hemma kanske och inte varit på förskolan och då kommer man först nu fast man har varit i Sverige i många år, att det är också ett bekymmer. Därför är det för mig de barnen som ännu inte kan språket och kommer från ett annat land anser jag är definitionen av nyanlända barn. Jag hade önskat definitionen lägger mer hänsyn till vad barnet kan och behöver än bara fokus på kriterier. (Malin)

Citatet visar att Malin har ett synsätt på att nyanlända barn är de barnen som saknar det svenska språket. Det spelar ingen roll ifall de är födda i Sverige eller inte, utan om de inte har lärt sig språket på grund av exempelvis att deras föräldrar är från ett annat land och har invandrat till Sverige är de nyanlända enligt Malin. Vi ställer samma fråga till de två så kallade experterna som har mer kompetens gällande ämnet nyanlända barn. Båda experterna hade delade meningar gällande hur man tolkar begreppet nyanlända barn.

Jag har märkt att när jag har sökt begreppet nyanlända barn dyker det jätte många olika definitioner och olika sätt att förstå sig på begreppet. När jag jobbade på en avdelning var det inte att barnen var nyanlända på grund av att de kom från ett annat land, där jag jobbade handlade det om språket, har man inte det svenska språket som sitt modersmål hamnar man ofta i den kategorin nyanlända. Jag jobbade väldigt mycket utifrån ett interkulturellt förhållningssätt. Det var viktigt att alla barnen kände sig trygga oavsett om de var nyanlända eller inte. (Emma)

I ovanstående citat menar Emma att nyanlända barn är svårdefinierat. När hen jobbade på med barnen ansågs de inte vara nyanlända bara för att de kom från ett annat land eller hade föräldrar från ett annat land. Utan då handlade det om att man inte hade det svenska språket, att man inte hade det som modersmål att man var flerspråkig och inte hade svenska föräldrar. Men nu menar hen efter ha forskat inom detta har hen ändrat sin uppfattning gällande definitionen av begreppet men menar fortfarande på att det är väldigt svårt att definiera

begreppet, det handlar nästan vem man ställer frågan till. Efter att Emma har forskat gällande detta menar hen att nyanlända barn är barn som har invandrat från ett annat land till Sverige. Det kan vara allt ifrån att de flytt från ett krig till att de har flyttat på grund av att föräldrarna har fått ett jobb exempelvis i Sverige. Dock ställer sig inte Emma lika kritiskt som de övriga respondenterna gällande att det ska handla om brist på det svenska språket som sätter stämpeln på att de är nyanlända. Emma lyfter även fram hur det var att ha ett inriktat förhållningssätt gällande ett interkulturellt perspektiv och jobba utefter det. Eftersom de arbetade genom att förhålla sig till ett interkulturellt förhållningssätt i relation till ett mångkulturellt samhälle kunde de förstå sig på vad ett nyanlänt barn verkligen var. Den enda skillnaden var att då trodde Emma att det var själva språket det hela tiden kretsade kring, om man inte hade svenska som modersmål fick man stämpeln som nyanländ. Lorentz och Bergstedt (2006) menar att ett interkulturellt perspektiv blir både synbart och i hög grad effektivt i en mångkulturell lärandemiljö. Men detta har nu ändrats efter att hen har forskat inom detta område och menar nu att det finns flera olika definitioner men enligt Emma är ett nyanlänt barn ett barn som har antingen flytt från ett annat land eller flyttat på grund av personliga skäl och att det handlar om tiden man har bott i Sverige. Även som den juridiska definitionen av ett nyanlänt barn menar är hur länge man har befunnit sig i Sverige det tid man har spenderat i landet spelar en roll. Nedanför kommer ett citat från Erika gällande frågan hur hen definierar begreppet nyanlända barn.

Det beror lite på, språkmässigt skulle jag definiera nyanlänt barn direkt när de kommer kanske inte har svenska språket eller har möjlighet och prata, man vet inte hur språket ser ut från början och man har flytt krig och hela den här biten. Medan om man tänker mer administrativ får det är ju också en bit i det man stöter på. Då kan man ju vara nyanländ ganska länge jag tror det är liten en definitionsfråga vad man tittar på. (Erika)

Som de tidigare respondenterna nämnde handlar det om vem man ställer frågan till. Erika menar på att definitionen av begreppet kan tolkas på olika sätt. Hen förklarar att det kan handla om levnadssituationen hur personen i fråga bor i Sverige eller precis flyttat till Sverige på grund av ett krig eller något liknande omständigheter. Dock menar hen att den språkmässiga sidan spelar en roll i det hela. Om ett barn inte kan det svenska språket på grund av att de precis har anlänt till Sverige anses de som nyanlända. Definitionen av nyanlända barn har en juridisk definition men samtidigt tolkas det annorlunda av olika individer som är insatta i arbetet. De fyra respondenterna utgick från liknande förståelse av definitionen, som de baserar på språkförståelse och tolkar utifrån egna arbetserfarenheter. Språket spelar en stor roll i deras uppfattning av begreppet nyanlända barn även om de är medvetna kring den juridiska definitionen.

15.2 Barns egenvärde (inskolning)

Alla barn har olika bakgrunder och upplevelser, därmed kan de ha olika språk kunskaper och erfarenheter. När varje barn ska börja på förskolan gör det en planerad inskolning. Under inskolningen ska verksamheten presenteras och personalen ska försöka bygga en relation med familjen och barnet. Ett av pedagogernas viktiga uppdrag är att inskolningen och mottagandet ska göras efter varje barns behov och förutsättningar. Trygghet är viktigt att skapa för både barnet och föräldrarna, Skolverket (2016) hävdar att förskolan ska ta hänsyn till alla barns olika livsmiljöer och deras egna bakgrunder samt respektera barnen som egna individer med sina egna styrkor och svagheter. Respondenten A, hävdar att en ordentlig inskolning är det första och bästa man kan göra.

Det som behövs är det ju att vanliga man gör en ordentlig inskolning. Och det innebär då både att man lär känna barnen och familjen men också de får förstå vad vi ska göra här och vad är det som verksamhet, vad vi har för mål, vilka styrdokument gäller och vad är verksamheten till för

Samtliga deltagare poängterar vikten av en gedigen inskolning för ett bra mottagande. Genom en grundlig anser Malin att både personalen och familjen tillsammans med barnet har möjlighet att lära känna varandra och bygga en trygg relation. Samtidigt betonar respondenten vikten av att pedagogerna tydliggör vad man gör på en förskola. Då gäller att berätta för vårdnadshavarna att vi har tydliga mål, styrdokument som följs och vad verksamheten är till för. När pedagogerna ska introducera förskolan för familjerna är det viktigt att berätta innebörden av förskolan och vad det kan bidra med i barnens utveckling. Detta betonar Markström & Simonsson (2017) är viktigt att personalen berättar måluppfyllelser och styrdokument som förskolan jobbar mot. Respondenterna lyfter även fram vikten av ett inskolning formulär i arbetet med nyanlända;

När jag har jobbat har jag haft inskolnings formulär då står det t.ex. om det är något särskild som vi behöver känna till om ditt barn. Och det är ju liksom en fråga den gäller ju alla barn och det är ju upp till vårdnadshavarna att berätta

Inskolnings formulär är till för föräldrarna som vill skriva något som personalen bör veta. Formulären är inte obligatorisk att fylla i men ses som ett hjälpmedel till att bilda en bättre förståelse för att hjälpa barnet och möta deras behov. Respondenterna berättar om föräldrarnas svårigheter kring att lämna sitt barn till någon annan och deras upplevelser kring det. Eftersom detta är frivilligt har det visat sig senare att barn som har varit med om olika upplevelser har berättat sedan för pedagogerna om olika historier. Detta enligt respondenten tydde på att hen hade olika traumatiska upplevelser. Pedagogen berättar att om familjerna berättar och skriver in saker man bör veta om barnet är ett bättre och snabbare process än att själv bilda en uppfattning om barnet har traumatiska upplevelser och sedan kunna möta barns behov.

Familjen berättar att deras barn alltid har varit skyddade och har inte utsatts för något obehagligt. Och det visar ju sig i vissa fall så det är ju och barn som fungerade bra. Och sen var det andra barn som efter ett tag att berättade saker för oss och där vi som förstår att, nej men okej det var inte som föräldrarna önskade att de var helt omedvetna om vad som pågick runt omkring. (Emma)

Wångersjö (2017) påpekar att många av flykting barnen har utsatts för svåra händelser och känt ett överhängande hot. Det betyder inte att barnen hade en otrygg barndom snarare handlar det om barnen inte har upplevt en skrämmande situation på nära håll, men det kan ändå vara att ett barn har känt att något är fel och detta påverkar barnet på annat sätt. Det kan vara olika sjukdomar och traumatiska händelser samt allt ifrån förlust av familjemedlemmar, anhöriga och kan även har upplevt våld, skräck, fängslas och rädslan av ensamhet. Författaren säger även flykting barn kan uppleva migrationsstress och detta påverkar barnet i högsta grad. Migrationsstressen och sorgen kan ge barnet olika svårigheter som rastlöshet, oro, snabbt skiftande humör och oförklarliga vredesutbrott. Dessa olika svårigheter kan påverka barnet en period men med hjälp av lek, trygga vuxna och genom bearbetning kan de vuxna i förskolan få barnet må bra igen. En av respondenterna ger ett exempel och berättar även att det kan vara någon som har bott i Sverige och har upplevt något annat. Personen säger att man måste vara uppmärksam och ta hänsyn till det barnet har att berätta.

Vi hade ett barn som inskolningen tog två månader. Problemet var ju att det här barnet var så otryggt eftersom denna familj var båtflyktingar barnet hade varit med hela biten och fått se mycket som skapat trauma hos hen. Vi hade med de här föräldrarna varje dag under två månaders tid och vi lärde känna dessa föräldrar jättebra och en dag lossnade det och detta barnet började känna sig tryggt och till slut behövdes inte föräldrarna mer men det tog jätte långt tid eftersom det beror på vad det är för barn och vad är det för förutsättningar och vad de upplevt sånt spelar en stor roll i barnens inskolning. (Erika)

Respondenten M berättar att inskolningstiden för vissa förskolor är tre dagar och andra har det i två veckor. Men att barnet hen hade har inskolningen tagit 2 månader. Intervjupersonen påpekar att inskolningen tiden får ta den tiden tar. De nyanlända barnen har upplevt olika saker och att pedagogerna inte ska känna stress kring inskolningen. Markström och Simonsson (2017) uttrycker att inskolningstiden är viktigt för att både barnet och även för att lära känna barnet och föräldrarna. Wångersjö (2017) påpekar att det finns mycket erfarenheter som behovet av en förlängd inskolning är en sådan erfarenhet som pedagogerna ska vara beredd på. Inskolningstiden även viktigt för familjerna eftersom de är också nya de inskolas också på ett sätt och att inskolningen även är för tillgodose barnets behov och anknytningen barnet behöver. Lunneblad betonar hur viktigt det är mötet med nyanlända och att barnen ska känna sig trygga i förskolan. Det poängterades även att inskolningen sker som med alla andra barn;

Jag tänker att inskolning ska innefatta precis samma sak som det gör för alla barn i förskolan att där är det liksom inte att vi gör något extra eller att det behövs något särskild men att det kan ta olika tider och att vi anpassar efter barnets behov. (Emma)

Samtliga intervjupersoner uttrycker att inskolningen är precis som det gör för alla andra barn. Det som kan göras är att olika anpassningar efter varje barns behov. En sak med inskolningen som kan vara annorlunda är att med nyanlända inskolningen kan det behövas tolk jämfört med andra familjer.

Då måste man kanske ha en tolk eller man måste ha en modersmålspedagog som man kan ta in eller någon annan kan hjälpa till med den här informationen som handlar om från föräldrar och från förskola. (Emma)

Behovet av tolk kan förekomma och att pedagogerna har en skyldighet att erbjuda familjerna tolk för att de ska känna sig säkra och även för förskolepersonalen är det bra att veta informationen tas av familjen. Wångersjö (2017) säger att det är viktigt att tänka på informationen och att det kanske inte går fram på samma sätt om pedagoger och familjen inte pratar samma språk.

Resultatet av intervjuerna visar att en ordentlig inskolning är det viktigaste i första mötet med nyanlända barn enligt respondenterna. Alla fyra respondenterna har sagt att inskolningen är det viktiga där man har första chansen att bygga bra relation med barnet och familjen. Samtidigt hävdar respondenterna att inskolnings process är något de planerar och gäller för alla barn men att det tar olika lång tid beroende på barnet och dess förutsättningar. Det som vi även kommit fram till som ett resultat att det sker olika anpassningar efter varje barns behov. Det är ingen skillnad på om barnet är nyanlänt, har olika behov eller har olika svårigheter. Det viktiga är att man anpassar verksamheten efter varje barns behov. Alla barn är lika värde och har samma rättigheter oavsett sina bakgrunder (UNICEF, 2018).

15.3 Arbetet med nyanlända

I ett arbete med nyanlända barn har pedagogerna uttryckt vikten av ett arbete med struktur, stabilitet och upprepning i dagliga sammanhang. Ett dagligt arbete som är tydligt och strukturerat skapar en trygg miljö som barnen känner sig bekväma inom men även ger möjlighet till lärande enligt respondenter. UNICEF (2016, s.19) lyfter fram hur “barn behöver en grundrytm i tillvaron för att känna trygghet och kunna utvecklas”. Förskollärare har ansvar att skapa goda förutsättningar och goda relationer för att ge en grund till trygghet i barngruppen (Skolverket, 2016). Erika beskriver vikten av hur man ska anpassa aktiviteterna efter varje barns behov genom att;

Det viktigt att tänka på sådana här småsaker, säg att du sitter på en samling eller någon gemenskaps grej och så kanske man ska prata och fråga någon en fråga, och jag frågar det här barnet. Då kanske inte det här barnet är jätte bekvämt och man tänker; oj de kanske inte känner till det ordet och då kanske inte det är det bästa sättet att träna språket hos barnet, utan att man istället kanske använder sånger rim och ramsor sånt där som alla kan vara med på liksom. (Erika)

Struktur och upprepningar är något pedagogerna tycker är väldigt viktigt i arbetet. I uttalandet kring arbetet med nyanlända barn så lyfter både Margareta och Malin samt Erika fram ett arbete med rim och ramsor som riktar sig in på ett gemensamt gruppmoment. Detta görs även för att anpassa aktiviteterna för alla i barngruppen. Enligt Malin är barnen inte uppdelade utan alla är i samma grupp;

Jag har ingen möjlighet med 26 barn att bilda en liten grupp och sitta bara med de (nyanlända) även om det kanske hade behövts göra, de får liksom skjutas in här och vara med på samma villkor som alla andra. (Malin)

Dock väljer de ett arbetssätt som gynnar hela barngruppen. Båda pedagogerna nämner ett arbete med stor fokus på kroppsspråk, teckenspråk och väldigt mycket upprepningar. Detta gör de för att få in svenska språket samt lyfta fram barnens kulturella bakgrunder. Malin beskriver vikten av att lyfta upp allas kulturella identitet i samlingen genom att;

Det gäller att hitta andra resurser och liksom försöker kommunicera på olika sätt exempel på det kan vara att man kommunicerar med kroppsspråk, teckenspråk och gester att det fungerar för alla barnen samt lyfta upp allas kulturella identitet i samlingarna. Vi gör till exempel som att barnen får berätta om sina länder beroende på vad vi pratar om, mat, högtider osv.

Fortsättnings påpekar Malin om hur de arbetar med att kommunicera på olika sätt att alla barn kan vara inkluderande samt ger exempel på hur de gör för att få in olika kulturella identitet, intressen och erfarenheter. Att prata och träna dessutom gemensamt på ramsor och sånger på alla språk ses som berikande och positiv. Detta i sin tur visar hur pedagogerna visar sina förhållningssätt i ett interkulturellt perspektiv.

Det pratades om hur man på bästa sätt tar emot ett nyanlännt barn och att det viktiga är att man tidigt som möjligt inkluderar de nyanlända barnen att de känner sig delaktiga. Detta menar Wångersjö (2017) är en del av arbetet med nyanlända barn utifrån ett interkulturellt förhållningssätt.

Samtliga intervjupersoner berättar att förhållningssättet påverkar nyanlända barns och deras familjs inställning. Respondenten tar upp följande punkt gällande inkludering, nedanför följer följande citat;

Det handlar om förhållningssättet för de pedagogerna man möter samtidigt handlar det mer om hur man förvandlar det och hur man arbetar med inkludering och tänker kring det samtidigt har förskolan större roll i sammanhanget. (Emma)

För inkludering i förskolan behövs det olika arbetsmetoder för nyanlända barn ska integreras. Emma betonar att förskolepersonalens förhållningssätt har större betydelse för barns inkludering i förskolan. Samtidigt lägger personen stor vikt på förskolans roll i det sociala sammanhanget. För nyanlända ska kunna inkluderas har förskollärarna ett viktigt uppdrag genom att anpassa undervisningen, en annan aspekt för en god inkludering är att man skapar en bra relationer med varandra. Frågan ställdes gällande hur inkluderingen ser ut i verksamheten. Erika berättar följande;

Man kan inte bedriva en verksamhet i förskolan/förskoleklass och inte ha den relationen för det är viktigt att veta, bara det här att ett barn eller elev är trött det påverkar hela dagen och vet jag varför och jag har en sån bra relation med vårdnadshavarna att jag kan fråga om barnet har varit trött och om det har hänt något. (Erika)

Att bygga relationer är viktigt i arbete med nyanlända barn säger Erika. Med detta menas att nyanlända barn har upplevt kanske mycket eller har det rörigt hemma med tanke på att vissa är flyktingar och flyttar till olika boenden. Då är den relationen viktigt för att kunna våga fråga om barnets mående samt arbetet kräver att man bygger relationer med barnet och familjen. Skolverket (2016) hävdar att förskollärarna har en viktigt uppdrag att kunna ge förutsättningar för utveckling och bygga varaktiga relationer och känna sig trygga i barngruppen. Trygghet också har påståtts av intervjupersoner att har en stor roll i nyanlända barns tid i förskolan.

Det är hela tiden det här ska vara tryggt att komma till skolan eller till förskolan, För har man det, har man det andra också på köpet. (Erika)

Personen tycker att trygghet har en stor påverkan på barns utveckling, lärande och sociala utveckling. Skolverket (2016) påpekar att förskollärarna ska sträva efter att varje barn ska bemötas med en välbefinnande, trygghet, utveckling och lärande ska präglar arbetet i förskolan. Samtidigt är struktur enligt Emma;

Jag tänker just med tydlighet och struktur, rutiner att det finns liksom någon slags tydlighet att de kan känna sig trygga och att de vet vad det är som förväntas av de det inte blir något nytt hela tiden.

Respondenten uttrycker att ibland kan man lätt tänka att man måste planera olika aktiviteter, utflykter med mera men att det viktigaste som först man borde tänka är trygghet och rutiner. När detta har fungerat ett bra tag kan man senare lägga till olika utflykter.

Kartläggning är ett centralt arbetssätt och underlättar även för nyanlända barn och deras familjer. Genom kartläggningssamtal kan familjen få möjligheten till att uttrycka sig och dela med sig om sina och barnens tidigare erfarenhet. Wångersjö (2017) menar att sådana samtal kan vara ett hjälpmedel till att få svar kring, vad för stöd barnet kan komma att behöva och

hur pedagogerna ska anpassa verksamheten utefter det. Kartläggning är även ett bra arbetssätt att hitta barnens styrkor och svagheter och därmed arbeta med att utveckla vidare detta.

Vi gör en kartläggning på barn i svenska och matematik och det betyder ju att de här barnen hittas, men det blir väldigt tydligt då. De här har inte språket, de här kan inte bokstäverna eller ljuda fram etc. Det blir mycket mer svart på vitt och sen är det fortfarande nuvarande är att när vi har plockat ut vilka barn det är det fortfarande jag som får arbeta med de och inte att vi plockar in resurs som stöter upp de. (Malin)

Skolverket (2019) säger att innan man ska genomföra en kartläggning av ett nyanlännt barns språkkunskaper eller erfarenheter behöver man sätta sig in i hur materialets olika delar är uppbyggda och vad som är syftet med varje del.

Vi arbetar med kartläggning och använder oss av samma metod för alla barn. Men är även uppgifterna på väldigt lätt nivå, man väljer och ser om det är skillnader i förståelse t.ex. om man behöver lyfta detta eller att ett barn behöver mer hjälp. Jag kan ha ett barn som har ett svagt språk men visar stort intresse för matematik. Jag måste veta det innan jag sätter en nivå. (Erika)

Samtliga respondenter anser att kartläggning är ett bra hjälpmedel för att kunna hitta de barn som behöver hjälp till exempel med svenska språket och matematik. Förskolläraren har som ansvar att följa upp varje barns lärande kontinuerligt och dokumentera för att ge möjligheter för utveckling av deras lärande.

15.4 Analys av språk

Barn med flerspråkighet är något positivt, eftersom alla barnen oavsett om man är tvåspråkig eller inte är det ett bra tillfälle för alla barn att ta del av flera nya språk. Det kunde även gynna pedagogerna att ta del av nya språk. Det var en fördel enligt respondenterna att det fanns nyanlända barn med ett annat modersmål eftersom det öppnar dörren för att jobba inom ett interkulturellt förhållningssätt då man ser flerspråkigheten som en kompetens, en rikedom som de barn och föräldrar med utländsk bakgrund besitter (Wagner m.fl. 2010). Respondenterna talar om hur språket hos nyanlända barn har en stor påverkan på oss alla. Pedagogerna alla barnen även de som inte är flerspråkiga lär sig något av detta. Det pratas exempelvis mycket om olika kulturer och de språk som existerar i världen. Nedanför följer följande citat av Margareta;

Man märker att barnen tycker det är jätteintressant och blir väldigt nyfikna på detta ämne. Jag anser att det är positivt att man har en mångkulturell barngrupp, då barnen tidigt i åldern får en förståelse av hur viktigt det är med språk och får en glädje att lära sig av varandra.

Under tiden vi intervjuade respondenterna fick vi samma svar från alla gällande hur viktigt det är med att barnen lär sig tidigt i åldern att det finns flera olika kulturer i världen och att det finns flera språk som man kan lära sig. Det var något som ansågs som en fördel enligt respondenterna att barngruppen var mångkulturell, eftersom det ger en möjligheten att arbeta med barn olika bakgrunder och kulturer.

Sammanfattningsvis ansåg respondenterna att flerspråkighet är en positiv egenskap att ha med sig samt en fördel för att kunna lyckas i framtiden. Nyanlända barn som inte har det svenska språket som sitt modersmål ansågs kunna få svårigheter att till en början känna sig trygga och

inkluderade bland de andra barnen. Alla respondenter menade på att språket är en viktig aspekt när det kommer till att kommunicera, nyanlända barn har oftast svårt att uttrycka sig och det sker oftast missförstånd både mellan barnen och föräldrarna. De intervjuade förskollärarna menar på att förskolan anses som en mötesplats för alla barn, nyanlända och barn som är födda i Sverige. Det spelar ingen roll ifall man har en annorlunda bakgrund eller språk, alla barn har rätt till en likvärdig plats i förskolan. En av respondenterna nämner att det är viktigt att förskoleverksamheten har ett öppet ställningstagande gällande olikheterna som existerar mellan alla barnen som börjar på förskolan. Fortsättningsvis menar respondenten att det inte alltid behövs en utbildning för pedagogerna för att kunna arbeta på något specifikt arbetssätt med nyanlända barn eftersom endast en liten maronit är nyanlända på inom den verksamheten som hen jobbar inom. Dock tyckte alla respondenter att språket definierar en nyanländ person. Ifall personen i fråga saknar språket ansåg respondenterna att man sätter en stämpel på att ett barn exempelvis är nyanlänt.

15.5 Sammanfattning av arbetet med nyanlända barn

Ett arbete med nyanlända barn baserar sig på olika krav och ställningstagande som pedagoger förhåller sig inom. Arbetet är inte enkelt och kräver extra anpassningar men även förståelse för barnen och tålmod. Ett arbete med nyanlända kan se annorlunda ut i olika förskolor och vikten av en pedagog förhållningssätt spelar en stor roll i hur barnet upplever förskolemiljön. Ett interkulturellt arbetssätt har visat att pedagoger accepterar och har förståelse för barns olikheter. Vi upptäcker att vi både är lika och helt olika samtidigt, vilket skapar möjligheten att förstå varandra som likvärdiga och samtidigt som annorlunda. Ett interkulturellt lärande syftar till en process, det beskrivs som ett gränsöverskridande som bygger på ömsesidig respekt, jämlikhet, tolerans och social rättvisa (Lorentz och Bergstedt, 2006, s.28).

I början av ett arbete med nyanlända barn visar studien att fokusen först ska ligga på att skapa en vardagsstruktur, trygghet, bra relation och upprepning av aktiviteter. UNICEF (2016,s.19) sammanställer hur "barn behöver en grundrytm i tillvaron för att känna trygghet och kunna utvecklas" Vikten av struktur och upprepningar anses var essentiellt i barnets första tid i förskolan, vilket gäller både nyanlända och resterande barn. Detta möjliggör att barnen genom upprepade aktiviteter och dagliga schema känner sig trygga och säkra i miljön de befinner sig i (Malin). Inkludering är även en viktig del i arbetet och studien visar att anpassning av genomförande aktiviteter utefter barnets behov bidrar till att barnen får möjligheten att våga testa och uttrycka sig. Arbetet i allmänhet kräver en del, förutom att lägga hänsyn till inkludering, egna ställningstagande, upprepning, och allt annat krävs det även av en pedagog att kartlägga. Kartläggning är ett bra hjälpmedel som finns till för pedagoger att hitta barns styrkor och svagheter. Förskollärare ansvarar för varje barns utveckling och lärande och görs genom en kontinuerligt och systematisk dokumentation. Detta följs upp och analyseras för att det ska vara möjligt att utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet (Skolverket, 2016).

15.6 Möjligheter och hinder

Det är mycket som lyfts fram kring ett arbete med barn och andra aspekter som berör detta som ens eget värde. Det talas mycket om möjligheter och hinder som uppstår både av pedagogerna och experterna och ses som en väsentlig aspekt i arbetet. Pedagogers möjligheter till resurser och hur förskoleverksamheten kan stödja arbetet på bästa möjliga sätt är ett framträdande diskussion där olika arbetsvillkor synliggörs. Vilka olika möjligheter och hinder stöter man på i arbetet med nyanlända barn.

Tillgång till rätt förutsättningar och stöd finns till en viss del. Material som stöd brukar gå att lösa till exempelvis bild stöd. Då har vi möjligheten att ladda ner en del olika material som konkreta bilder på jackor och skor etc. (Margaret)

Beror på hur man ser på det har vi även tillgång till en pedagog som finns till enbart för språkstöd under vissa dagar. Hen finns till för barn som saknar språk. Hen plockar ut barn som behöver stöd och gör en barngrupp som han stöttar i det svenska språket. Barnen får då en timma extra om dagen till svenska. Men jag kan känna att förskola och förskoleklass är lite för begånget och att det inte är där alla stora resurser sätts in. (Malin)

Möjligheter till resurser bidrar till att pedagoger har olika förhållningssätt i arbetet med nyanlända barn och en strukturerad riktlinje att följa, dessa olika arbetssätt bidrar förhoppningsvist till olika utvecklingsområden. Enligt Nilsson och Bunar (2016) menar författaren att barn som anlant till Sverige under skoltiden oftast som att de saknar de resurser och kunskaper, och möts av ett bristandeperspektiv där barnen görs till ägare och ansvariga över sina problem och över sin bristande kunskap. Det som författaren vill ha fram är att alla barn i första hand ska behandlas som individer med olika behov och resurser.

Resurs kan vara en pedagog eller en flerspråkig personal som kan kommunicera med vårdnadshavarna eller barnen i vissa tillfällen. Kommunikation är en viktig del i arbetet med nyanlända barn och svårigheter kan därmed uppstå när pedagogerna och barnen inte förstår varandra. Skaremyr (2014) menar att när ett nyanlönt barn börjar förskolan för första gången och inte har det svenska språket medför det svårigheter i den kommunikativa aspekten. Det gäller då för pedagogerna att komma på andra strategier och metoder som man kan använda sig av för att kommunicera med varandra. Resurs kan även vara att ha någon som är kompetent i att sitta arbete med barn.

Pedagogernas kompetenser i arbetet med nyanlända barn kan verkligen se annorlunda. Beroende på om man har arbetet med nyanlända barn tidigare har man lärt sig att utveckla en redskap, men jag tänker inte på något sånt allmänt plan att alla är bättre utrustad nu, utan jag tror att många har tvingats lära sig och arbeta med det. Speciellt ifall resurser saknas eller att det inte finns pedagoger som kan prata samma språk. Då har man kanske sett till att fortbilda personal eller utbilda sig själv. Om man hamnar i ett område med många flerspråkiga barn blir man tvungen till en del att lära sig att arbeta utifrån omständigheterna. Gör man inte det har man inte mött det heller och får inte med sig den erfarenheten av att här kan man också jobba liksom, så nej jag tror inte om man inte har stött på det att man är bättre utrustad idag. (Emma)

15.7 Språk som hinder och problem

Att nyanlända barn oftast inte kan det svenska språket när de börjar på förskolan är en självklarhet. Detta är ett hinder i förskolläraernas arbete då det skapar problem både för pedagogerna och för det nyanlända barnet samt föräldrarna i vissa situationer. Man insåg att problematiken grundar sig i att man saknade ett gemensamt språk för att kunna kommunicera med varandra, detta ledde oftast till missförstånd och otydlighet speciellt mellan pedagoger och föräldrar. En liknande fråga ställdes till respondenterna gällande hur de arbetar med flerspråkighet hos nyanlända barn på sin avdelning. Nedanför följer följande citat utav Malin, som berättar hur det ser ut på den avdelningen hen jobbar på och hur de gör för att tackla sig an problemet på bästa sätt.

Det är viktigt att varje barn får möjligheten till att kunna uttrycka sig och lära sig förstå, detta för att man ska kunna utveckla sin kunskap och sitt tänkande. Om ett barn saknar

språket blir det oftast väldigt svårt för det barnet att kunna gå vidare. Sedan finns det ju självklart flera olika sätt som man kan använda sig av istället för det verbala språket. Hur vi arbetar med flerspråkiga barn här på min avdelning är att det finns extra resurser som vi har haft turen att få. Det finns flera pedagoger på den verksamheten som jag jobbar på som är flerspråkiga, och speciellt på den avdelningen där jag jobbar har vi en pedagog som kan arabiska. Eftersom den pedagogen som kan det modersmål som det nyanlända barnet endast kan uttrycka sig genom har denna pedagog kunnat hjälpa det barnet med språkutvecklingen av det svenska språket då de förstår varandra.

Respondenten menar att språket är en viktig faktor hos nyanlända barn och att det är väldigt viktigt att det ska kunna finnas de resurser och material som behövs för att kunna hjälpa detta barn att hen ska kunna få möjligheten att uttrycka sig då språket är en betydelsefull del i barnens utveckling. Man kan koppla respondentens svar på frågan gällande hur de arbetar med flerspråkighet hos nyanlända barn i sitt arbete utifrån vad Wagner m.fl. (2010) menar på att det är viktigt att pedagoger tillsammans med föräldrarna och barnen samverkar för att visa viljan att till att vilja lära sig mer om andras kulturer och språk och att inte se flerspråkighet som något negativt.

16 Avslutande diskussion

I den föreliggande studien är syftet att undersöka och få en fördjupad kunskap om hur förskolläraren bör arbeta med nyanlända barn. Vad är rekommenderad och god praxis i arbetet. Vilka förutsättningar som förskoleverksamheten kan erbjuda för att stödja arbetet samt vilka möjligheter och hinder som kan förekomma i arbetet. Som tidigare nämnt hur detta i sin tur påverkar det praktiska arbetet i förskolan och i förskoleklass med nyanlända barn och hur man ska arbeta utifrån de förutsättningar som finns att erbjuda.

Vår diskussion kommer att bygga på det som framgick i analysdelen av det empiriska materialet. Vi kommer att diskutera hur det förhåller sig relation till det interkulturella förhållningssätt och den tidigare forskning som vi har använt oss av och grundat vår studie på. Till sist kommer vi att lyfta fram våra egna tankar och värderingar kring hur man bör arbeta med nyanlända barn på bäst möjliga sätt för att sedan dra didaktiska slutsatser utifrån vad vi fick för resultat i analysdelen.

16.1 Definitionen av begreppet nyanlända barn

Ett utav våra frågor som vi ställde till alla som vi valde att intervjua är hur de definierar begreppet nyanlända barn. Vi valde just denna fråga eftersom det finns en viss tvetydighet gällande begreppet. Alla respondenterna svarade liknande och tyckte att denna fråga var väldigt svår att besvara på och att det inte riktigt finns ett rätt. Det handlade mycket om vilken person man ställde frågan till. Respondenterna menade på att man kan ha helt skilda uppfattningar kring begreppet beroende på vem man pratar med. Vi själva tolkar begreppet olika och kunde hitta flera olika definitioner på vad begreppet innebär, därför valde vi att ställa frågan till respondenterna och se hur de själva tänker kring definitionen av frågan.

16.2 Kommunikation med nyanlända barn

Kommunikation har en stor betydelse i arbetet med barn och att hitta arbetsmetoder som möjliggör lärande vid brist av språk kan ses som en utmaning av pedagoger. Kommunikation lyfts fram som en viktig del i vardagsarbetet av våra respondenter och är ett av arbetsätten

kring att arbeta med barn som inte har svenska som förstaspråk. Det är en viktig del för att ett nyanlänt barn ska kunna känna sig välkommen och jämlikt bemött som övriga barn i klassen och samtidigt visa öppenhet och ge barnen ett positivt bemötande, för att därmed kunna skapa en ömsesidig relation så att barnet känner sig tryggt (Schneider & Arnot, 2018). Respondenterna påpekade att fördelen med ett barn som är flerspråkiga är att de har det lättare till att lyckas i framtiden. Detta gäller dock bara ifall barnet tidigt får undervisning i båda språken lika mycket för att sedan ha ett likvärdigt förstaspråk som andraspråk. Barn som är nyanlända och flerspråkiga saknar det svenska språket till en början och kommer få svårigheter i sin språkutveckling vilket kan påverka deras prestation längre fram i skollivet. Wagner (2010) skriver vikten av att pedagoger tillsammans med föräldrarna och barnen samverkar för att visa viljan att lära sig mer om andras kulturer och språk och att inte se flerspråkighet som något negativt. Respondenterna har berättat att det är en utmaning att kommunikationen inte fungerar mellan pedagoger och föräldrarna. Detta anses vara tufft enligt samtliga respondenterna. En av respondenterna menar att vissa förskolor nekar till tolk. Samtidigt berättade hen att cheferna som nekar till tolk går emot förskolans uppdrag. Alla har rätt att få stöd och kunna hjälpa barn och familjer som behöver extra hjälp. Förskolechefen är ansvarig enligt Skolverket (2016) för att verksamheten ska utformas efter varje barns behov och att samtliga får tillgång till en bra lärmiljö och material för barns lärande och utveckling.

Respondenterna menar också att pedagoger som saknar det modersmål som det nyanlända barnet pratar kan det oftast leda till missförstånd mellan både barn och föräldrar. Då gäller det för pedagogerna att hitta andra sätt att kommunicera på för att kunna nå fram, till exempel att använda sig av en tolk. Det finns dock inte alltid tillgängligt någon som jobbar som tolk eller att ha turen med en pedagog som talar samma språk. Två av respondenterna menade att där de jobbar har de haft turen att ibland ta hjälp av en pedagog som talar samma språk som det nyanlända barnet. Något som var viktigt för respondenterna var att man bekräftar barnens språk och låter dem uttrycka sig på språket de vill oavsett om det är på sitt eget modersmål. Lunneblad (2013) påpekar att ifall man vill att barnen ska kunna känna sig bekräftade och ge barnen en bra känsla av samhörighet, så gäller det att ibland inkludera barnens modersmål i förskolans verksamhet.

16.3 Arbetet med nyanlända barn

Något som är viktigt i arbetet med nyanlända barn är att det finns vissa strukturer och riktlinjer som man är tvungen att följa. Exempelvis upprepning i dagliga sammanhang var något som respondenterna menar är positivt för barn som är nyanlända och saknar det svenska språket. Detta leder till att det skapas en trygg miljö där barnen känner sig bekväma och pedagogerna menar också att lärandet hos barnen blir mer tydlig och de lär sig bättre på en platsen där de känner sig välkomnade. Skolverket (2019) tar också upp detta med att det är pedagogernas ansvar att skapa goda förutsättningar för barnen samt skapa ett starkt band mellan dem och barnen så att de får en bra relation med varandra och i sin tur leda till att det blir trygghet i barngruppen.

När det kommer till mer specifikt hur arbetet med just nyanlända barn, om det finns några speciella metoder man kan ta användning av lyfter respondenterna fram exempel och menar att när de arbetar med barnen är upprepning bra samt att arbeta med rim och ramsor för att stärka barnens språkutveckling. Respondenterna menar att under ett arbete med en barngrupp riktar man inte all sin uppmärksamhet mot de nyanlända barnen men istället anpassar exempelvis en viss aktivitet efter ett nyanlänt barn. Det gäller att istället få de nyanlända barnen mer inkluderade i barngruppen och inte särskilja dem från resterande barn bara för att

de är nyanlända. En arbetsmetod som de nämner att de arbetar mycket med är kroppsspråk, teckenspråk och väldigt mycket upprepningar som tidigare nämnts. Detta gör de för att få in svenska språket hos dessa barn och det är därför det är viktigt att man har fasta rutiner. Szente, Hoot och Taylor (2006) påpekar hur viktigt det är av en pedagog att bjuda in barn till aktiviteter där barnen kan kommunicera och uttrycka sig. Detta kan ske genom att måla, dans och lek med andra barn och bidrar även till att barn lär sig hitta vägar för kommunikation. Cekaite (2018) uttrycker även hur social interaktion är en viktig faktor i språkutveckling för barn som är flerspråkiga. Respondenterna påpekar att rutiner är väldigt viktigt för att ett nyanlänt barn ska kunna känna sig tryggt, ifall man hela tiden gav något nytt kan det barnet aldrig kunna känna ro utan vara konstant orolig eftersom de inte vet vad som ska hända härnäst.

Kartläggning är ett centralt arbetssätt som ständigt kan uppdatera oss om hur det går med de nyanlända barnens kunskapskurva berättar respondenterna. Genom kartläggningssamtal kan man inkludera nyanlända barns föräldrar att de också kan få uttrycka sig om hur barnens tidigare erfarenheter har sett ut. Detta är något som Wångersjö (2017) skriver att kartläggningssamtal kan vara till hjälp för att svara på frågor som pedagogerna exempelvis har en undran om, allt ifrån vad för stöd som kan behövas samt om det finns något arbetssätt som man kan anpassa utefter det nyanlända barnets förutsättningar som föräldrarna får vara med om och bestämma. Skolverket (2019) tar också upp vikten av att kartläggning är viktigt för ett nyanlänt barn så att barnets språkkunskaper kan mätas och se vart i kunskaps kurvan barnet befinner sig.

16.4 Mottagande av nyanlända barn

Vad innebär ett gott mottagande av nyanlända barn? Respondenterna nämner att alla barn är unika på sitt sätt och det inte ska spela någon roll ifall man är nyanländ eller född i Sverige. En inskolning ska se ut på samma sätt oavsett vilken bakgrund eller kultur barnet har. Den enda skillnaden mellan inskolning är att det kan ta olika långt tid. En av respondenterna ger ett exempel på hur hen hade ett nyanlänt barn som hade flytt från krig och där barnet hade gått igenom traumatiska upplevelser. Detta gjorde att just detta barns inskolning tog upp till två månader, innan barnet kände sig tryggt att klara sig utan sina föräldrar vid sin sida. Pramling Samuelsson (2016) menar att alla barn är olika och hon menar att man egentligen kan säga att alla barn är nyanlända på sitt sätt då det är något nytt för varje barn att genomgå en inskolning på förskolan. Det poängterades i resultatet vad man bör tänka på vid arbete med att nyanlända barn: att det är pedagogens ansvar att inskolningen görs på ett effektivt sätt och att man utgår från barnens behov i första hand. Om barnet får ett gott mottagande av pedagogerna leder det till att barnet känner sig tryggt, och det gäller även att föräldrarna känner att de är trygga med att kunna lämna sina barn på förskolan. Skolverket (2016) tar också upp detta med att förskolan ska ta hänsyn till alla barns olika livsmiljöer och deras egna bakgrunder samt respektera barnen som egna individer med sina egna styrkor och svagheter.

Samtliga respondenter menar att en ordentlig inskolning och ett gott mottagande av både föräldrar och barn men även viktigt för att man ska kunna skapa en bra relation mellan varandra. En annan sak som vi diskuterade tillsammans med respondenterna var vikten av att nyanlända barn känner sig inkluderade. Pedagogerna ska kunna ge lika mycket uppmärksamhet till de nyanlända barnen och deras föräldrar när det kommer till deras kulturer och bakgrunder. Det är viktigt att man också lyfter fram dem och visar att man vill lära sig av dem och att man respekterar deras traditioner och deras språk. Detta gör att både barnen och föräldrarna känner sig inkluderade i verksamheten. Wångersjö (2017) hävdar att genom att man arbetar utifrån ett interkulturellt förhållningssätt och lägger fokus på att lyfta

fram andra kulturer och vad som skiljer sig från den svenska kulturen, kommer detta att göra att en nyanländ familj och deras barn känner sig mer inkluderade och likvärdigt bemötta.

16.5 Förutsättningar, möjligheter och hinder

I resultatet framgår att tillgång till rätt förutsättningar och stöd finns till viss del. Stöd och tips lyfts fram som en självklarhet och är något som ges av den allmänna verksamheten när ett nytt arbetsförslag läggs fram. Vad som anses vara en stödjande resurs varierade. Det uppfattades av vissa som stöd och tillgång av material men av andra som hjälp av övriga personal. Upplevelsen att någon blir bromsad av annan personal sker inte ofta utan det har varit mer stödjande påpekar Rektor M. Vid intresse av kurser/föreläsningar som hjälpmedel finns det tillgängligt, det upplevs dock svårt att delta när det sker vid arbetstid. Vill man själv läsa och fördjupa sig i ämnet brukar tiden finnas tillgänglig vid planeringstid. Språkutveckling och kunskaperna kring det är något som lyfts fram av en del av de intervjuade. Personal som är flerspråkiga och talar samma språk som det nyanlända barnet anses vara ett bra stöd för pedagoger vid behov av att tydliggöra, översätta eller samtala med vårdnadshavare. Att jobba med personal som har stora kunskaper inom språkutveckling är även en fördel när frågor och stöd behövs. Skaremyr (2014) menar att när ett nyanlänt barn börjar förskolan för första gången och inte har det svenska språket medför det svårigheter i den kommunikativa aspekten. Det gäller då för pedagogerna att komma på andra strategier och metoder som man kan använda sig av för att kommunicera med varandra, exempelvis något som är populärt bland förskollärare att använda sig av är bildstöd och bildscheman. Det används för att man ska kunna beskriva något med hjälp av bilder, detta gör det enklare för barnen att förstå vad man pratar om eftersom de får en bild de kan koppla till det som sägs. Beroende på arbetets omständigheter och om man har tidigare erfarenheter kring ett arbete med nyanlända kan man antingen uppfatta arbetet som komplicerat och utmanande eller som en vanlig arbetsdag. Saknas stöd och resurser sätts pedagoger i svåra situationer i arbetet speciellt när det är nytt. Emma lyfter fram hur man blir tvungen att lära sig arbeta med nyanlända och utveckla redskap och menar att man lär sig arbeta utifrån omständigheterna.

Utifrån tidigare forskning vet vi att i vissa kommuner har särskilda förskoleavdelningar endast för nyanlända barn (Bunar 2010). I dessa fall anser man att barnen ska få chansen att vänja sig innan de går in på ordinarie avdelningar. Där är det oftast färre barn med pedagoger som kan möta de nyanlända barn med deras familjer och möta deras behov. Detta är mycket möjligt, men samtidigt väldigt svårt att veta, var och vilka förskolor som använder denna strategi. I vår studie skolades nyanlända barn in i ordinarie avdelning och verksamhet. Både förskollärare och experter framhöll vikten av detta och att göra anpassningar därefter. Resurser som kostar är däremot något som de flesta pedagoger upplever svårt att få tag på. En av förskoleverksamheten som en av respondenterna jobbar inom använde sig av stödmaterial som fanns tillgängliga på internet. Ett exempel på detta är bildstöd material som "*Margareta*" laddar ner från en hemsida. Nödvändiga resurser som tolk eller specialpedagog, är en rättighet utifrån lag att kunna erbjudas och finns tillgängliga vid behov. Tolk som resurs möjliggör att en kommunikation finns mellan familjen och förskolan, vilket är nödvändigt. En av pedagogerna vi intervjuade berättade även att om deras språkstödspedagog som arbetar med barn som saknar eller har svårigheter med svenska. Detta är ett bra stöd till barnen men även till pedagoger eftersom det underlättar arbetet när det finns tid eller personalbrist.

16.6 Interkulturellt perspektiv, en relevant ansats

I studien ser vi tydligt att förskollärarna har ett viktigt uppdrag med att visa förståelse för barns olikheter samt vara lyhörda. Pedagogerna ska finnas som stöd till barns svårigheter och

lyfta fram deras olikheter som resurser och samtidigt möta allas kulturer. Detta nämns i tidigare forskning där Nilholm (2013) betonar vikten av att tillåta olikheter och att barns olikheter ska ses som en resurs vilket kan leda till att barnet kan känna en tillhörighet och känna sig inkluderad. Författaren lägger även ett stort fokus på gemenskap som en del av inkludering.

Studiens resultat visar att det är viktigt att bygga relationer med barn och deras föräldrar. Att bygga relationer leder till gemenskap, tillit och förtroende vilket visar sig vara oerhört viktigt i arbetet. När förskollärarna bygger goda relationer med familjen visar det sig att detta avspeglas i barnen och leder till deras trygghet, lärande och utveckling. Nyanlända barn behöver ibland mer stöttning än andra enligt Lunneblad (2013). För att barn ska inkluderas behöver barnen stöttning av pedagogerna. Om de inte får stöttning blir det svårt att lyckas med detta. De har även kunnat förmedla detta som värdefullt till barngruppen i stort. Detta har en respondent beskrivit genom att barnen försöker och hjälper varandra att lära sig några ord på barnets språk för att kunna hjälpa sin kamrat. Detta innebär enligt förskolläraren att de accepterar allas olikheter och är öppna för alla språk, kulturer och gemensamt hjälper varandra. Detta är ett bevis på att interkulturellt förhållningssätt är ett bra hjälpmedel att använda sig av för att kunna förstå sig på allas likheter och olikheter som en resurs. Enligt respondenterna är det även nytta för barnen i gruppen som vill hjälpa sina kamrater.

Ett interkulturellt förhållningssätt bygger på uppfattningen om att nyanlända barn och deras hemkulturer har en självklar plats i förskolan. Resultatet har visat att pedagogernas inställning har påverkan på hur barnens relationer med både vuxna och barn byggs upp i förskolan. Samtidigt är pedagogerna öppna för att få hjälp när de vill kommunicera med nyanlända barn som saknar det svenska språket. Detta ser vi också som ett interkulturellt förhållningssätt som pedagogerna har och använder sig av för att kunna hjälpa barnen på bästa möjliga sätt. Pedagogerna uttrycker att alla individer är unika med sina bakgrunder och erfarenheter. Detta belyser Goodwin (2002) som menar att nyanlända barn berikar verksamheten. Studiens resultat visar att extra anpassningar görs efter varje barns behov inklusive nyanlända barn. Det finns ingen riktlinje, dokument eller något liknande bara för nyanlända barn. I början av studien trodde vi att det skulle vara men efter resultatet vi fick ser vi att förskollärarna utgår från Läroplanen. Förskollärarna har ett ansvar att anpassa undervisningen efter varje barns behov. Detta tyder på att ett nyanlända barn inte ses utifrån ett bristande perspektiv. Strävan är att alla barn behandlas likvärdigt och har samma rättigheter. Studien visar att det inte finns några särskilda riktlinjer vilket Lunneblad (2018) menar på att nyanlända barn ska inte ha ett visst fack med riktlinjer som är riktat åt dem. Wångersjö (2018) menar att utifrån ett interkulturellt perspektiv är det viktigt att inte bara fokusera på barns olikheter hela tiden. Men detta är något som betonas jämnt enligt vår studie. Vi anser att detta är ett problematik i arbetet med nyanlända barn. När pedagogerna betonar olikheter ofta när de ändå har förklarat för oss att de kan använda precis samma metoder och samma läroplan för alla barn. Eftersom detta kan kopplas till hybriditet, då de har ett synsätt på att alla barnen är unika individer. Det är en viktig aspekt att likheter ska också lyfts fram för alla ska känna sig delaktiga och har en gemensam plattform. Skolverket (2016, s.4) belyser att den växande rörligheten över nationsgränserna skapar en kulturell mångfald i förskolan, som ger barnen möjlighet att grundläggande respekt och aktning för varje människa oavsett bakgrund.

Resultaten visar sig vara annorlunda än våra förväntningar som vi hade innan vi började genomföra studien. Vi hade trott att det skulle vara stora skillnader samt en riktlinje som de skulle följa angående ett arbete med nyanlända barn. Vi själva har tidigare erfarenheter att nyanlända barn ignorerades och att det inte fanns något särskild inarbetat arbete gällande de. I

våra intervjuer fann vi istället en tydlig pedagogisk tanke och interkulturellt förhållningssätt. Respondenterna utgår från målen i Lpfö98 där alla barn ska känna sig välkomna, trygga och ha samma förutsättningar. Förskolan ska sträva efter att barn utvecklar förståelse för människors lika värde är oberoende av bakgrund, kön, etnisk tillhörighet, religion, trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning (Skolverket, 2016, s. 8).

Arbete med nyanlända barn kräver stor förståelse, tålmod, nyfikenhet och intresse. Vi vill i vår yrkesroll kunna bemöta alla nyanlända barn och familjer med öppenhet. Genom att använda oss av ett interkulturellt förhållningssätt kan vi lära oss och kunna hjälpa dem och se alla som medmänniskor. Som vi tidigare har nämnt att enligt Gustavsson (UNICEF, 2016) när man arbetar med nyanlända barn att bemöta de barnen positivt med ett leende och att man verkligen visar man är en öppen medmänniska. Det är viktigt att visa att man är nyfiken och ödmjuk i arbetet med nyanlända barn samt med deras familjer.

Wångersjö (2017) poängterar att nyanlända barn har sina bakgrunder någon annanstans och genomgår en migrationsprocess. Nyanlända barn har precis samma behov som alla andra barn. Det är viktigt att de känner tillhörighet och sammanhang beskriver författaren. De ska få bekräftelse, känna stolthet och bemötas med hänsyn till deras individuella utveckling och familjesituation. Tidigare skrivits att det krävs extra ansträngning från förskolan. Detta är för att kunna hämta kunskap om kring barnet och familjen och deras bakgrund. Förskolan kan även hantera information till familjen och försöka utveckla samverkan. För att kunna hjälpa alla barn är beprövad pedagogiskt arbetssätt ger innehåll för att hjälpa varje barn med vad de behöver.

16.7 Vidare forskning

Denna studie har handlat om hur förskolan arbetar med nyanlända barn. Eftersom barnets vårdnadshavare är inkluderad i en stor del i början av barnets inskolning hade det varit intressant att göra fortsatt forskning på hur en nyanländ vårdnadshavare ställer sig till samverkan mellan förskollärare och vårdnadshavare. Eftersom vårdnadshavarna är en nödvändig del av barnens utveckling, det hade varit intressant att studera vidare hur en nyanländ förälder ställer sig till de kraven och de ställningstagandena som deras barn får gå igenom. Broman (2013) nämner också detta med att nyanlända barn behöver sina föräldrar vid sin sida tidigt för att kunna känna sig trygga speciellt vid inskolningen. Författaren fortsätter med att påpeka att en vårdnadshavare är en nödvändig del för barnets bästa hälsa och välbefinnande men även för en ständig utveckling och lärande i förskolan. Lunneblad (2017) poängterar att om en förskollärare ska kunna ha en bra relation med det nyanlända barnet måste förskolläraren likaså ha en god relation med det nyanlända barnets föräldrar. Men eftersom vårdnadshavaren har en stor påverkan på barnet känner vi att det är viktigt med forskning kring hur en nyanländ vårdnadshavare ställer sig till bemötande och upplevelsen de får från förskolan.

17 Referenslista

- Alvehus, J. (2013). *Skriva uppsats med kvalitativ metod: en handbok*. Stockholm: Liber.
- Broberg, M., Hagström, B. & Broberg, A. (2012). *Anknytning i förskolan: vikten av trygghet för lek och lärande*. (1. uppl.) Stockholm: Natur & Kultur.
- Bjar, L. & Liberg, C. (red.) (2010). *Barn utvecklar sitt språk*. Lund: Studentlitteratur.
- Bozarslan, A. (2001). *Möte med mångfald: förskolan som arena för integration*. (1. uppl.) Hässelby: Runa.
- Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. (2., [rev.] uppl.) Malmö: Liber.
- Bunar, N.(2010). *Nyanlända och lärande. En forskningsöversikt om nyanlända elever i den svenska skolan*. Stockholm: Vetenskapsrådet
- Bunar, N. (red.) (2015). *Nyanlända och lärande - mottagande och inkludering*. (1. utg.) Stockholm: Natur & kultur.
- Cekaite, A. (2018). Sociala aktiviteter som öppningar mot språket. I: Polly, Björk-Willén (red.) *Svenska som andraspråk i förskolan*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Eriksson, B., K., Forsberg, C. & Wengström, Y. (2013). *Systematiska litteraturstudier i utbildningsvetenskap*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Forte (2016). *Nyanlända och den svenska mottagningsstrukturen. Rösten om hösten 2015 och en kunskapsöversikt*. www.forte.se
- Goodwin , A. Linn (2002). Teacher Preparation and the Education of Immigrant Children. *Teacher College, Columbia University*, 34 (2), 156- 172
- Gustavsson, L. H. & Lindberg, T (2016). (red). *Att möta barn på flykt*. Enkel handbok för alla. UNICEF Sverige
- Hansen W., Åse K.; Sven, S.; Uppstad, Per Henning (2010). *Den flerspråkiga människan – en grundbok om skriftspråkslärande*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Johansson, T. (2012). *Den lärande människan: Utveckling, lärande, socialisation*. (1. uppl..ed.). Malmö: Liber
- Kirova, A. (2018). Strategier för hanteringen av språklig och etnisk mångfald inom förskolan. I: Farrell, Ann & Pramling Samuelsson, Ingrid (red). *Mångfald i tidiga åldrar - interkulturellt lärande*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Lorentz, H., & Bergstedt, B. (2016). *Interkulturella perspektiv : Pedagogik i mångkulturella lärandemiljöer* (2., [rev.] uppl. ed.)
- Lundberg, A. (2018). Teachers' beliefs about multilingualism: Findings from Q method research. *Current Issues in Language Planning*,1-18.

Lunneblad, J. (2013). *Den mångkulturella förskolan: motsägelser och möjligheter*. (2., [rev.] uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Lundberg, A. (2018). Teachers' beliefs about multilingualism: Findings from Q method research. *Current Issues in Language Planning*, 1-18.

Lunneblad, J (2013) Tid till att bli svensk: En studie av mottagande av nyanlända barn och familjer i den svenska förskolan.

<https://journals.hioa.no/index.php/nbf/article/view/339/578>

Markström, Ann- Marie & Simonsson, Maria (2017). Introduction to preschool: strategies for managing the gap between home and pre-school. *Nordic Journal of Studies in Education* , 3 (2), 179-188

Nationalencyklopedin, etnocentrism. <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/etnocentrism> (hämtad 2019-12-05)

Nationalencyklopedin [NE]. (2011). Hämtad: 2018-11-30 från: <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/flerspråkighet>.

Nilholm, C. & Göransson, K. (2013). Inkluderande undervisning: vad kan man lära av forskningen. Härnösand: Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Nilsson F., J. (2015) Från inkluderande exkulidering till exkuluderande inkludering? Elevröster om övergången från förberedelseklass till ordinarie klasser. I Bunar, N. (red). *Nyanlända och lärande*, Stockholm: Natur och Kultur

Pihlgren, A.S. (2017). Undervisning i förskolan: att skapa lärande undervisningsmiljöer. (Första utgåvan). Stockholm: Natur & Kultur.

Pramling S., Ingrid (2016). Alla är nyanlända på sitt sätt. hämtat [forskola.se](https://www.forskola.se)

Schneider, C. & Arnot, M. (2018). An exploration of school communication approaches for newly arrived EAL students: applying three dimensions of organisational communication theory.

Skaremyr, E, (2019) Språkliga gemenskaper och minoritetsspråkiga barn i svenska förskola. <http://kau.diva-portal.org/smash/get/diva2:1303596/FULLTEXT02.pdf>

Skaremyr, E. (2014). *Nyanlända barns deltagande i språkliga händelser i förskolan* (Licentiatuppsats, Karlstad University).

SOU 1996:143 (1996). *Krock eller möte - om den mångkulturella skolan*. Delbetänkande av Skolkommitten. Stockholm: Norstedts.

Sverige. Skolverket (2013). *Förskolans och skolans värdegrund: förhållningssätt, verktyg och metoder*. ([Ny], rev. [utg.]). Stockholm: Skolverket.

Sverige. Skolverket (2016). *Läroplan för förskolan Lpfö 98*. Stockholm: Skolverket.

Sverige. Skolverket (2019). *Läroplan för förskolan Lpfö 98*. ([Ny, rev. utg.]). Stockholm: Skolverket. <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/nyanlandas-ratt-till-utbildning>)

Szente, Judit; Hoot, James & Taylor, Dorothy (2006). Responding to the Special Needs of Refugee Children: Practical Ideas for Teachers. *Early Childhood Education Journal*, 34(1), 15–20.

UNICEF Sverige (2018) *Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter*. Stockholm: UNICEF Sverige.

Wångersjö, M. (2017). *Nyanlända i förskolan: barnets bästa mottagande*. (första upplagan). Stockholm: Gothia fortbildning

Zetterqvist N., Karin & Hagström, Mirjam (2016). *Nyanlända barn och den svenska mottagningsstrukturen Röster om hösten 2015 och en kunskapsöversikt*. Stockholm: Forte <http://liu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1147513/FULLTEXT02.pdf>

